

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

SESTADIENIS — SATURDAY, GEGUŽĖ — MAY 10, 1980

NR. 110

LKB KRONIKA NR. 40

RAMANAUSKAITĖS TEISMAS

(Tęsinys)

Liudytoja T. V. Lukša paliudijo, kad jį Astravo raj. Girių km. keletą kartų atvažiavo mergaitė, kuri pasakojusi esanti studentė ir gyvenanti Kaune ir save vadino Angele. Liepos 17 d. pas juos į namus atėjo Angelė ir pasakė, kad ji surinks mergaites ir berniukus ir liudytojos namuose apmokys juos religijos. 1979 m. pradžioje, atvažiavusi antrą kartą, Angelė davė liudytojai religinio turinio knygelę. Angelė mokė nepilnamečius vaikus religijos š. m. liepos 18, 19, 20 dienomis. Ji pasakojė jiems apie Dievą, mokė juos maldų.

Liudytoja M. R. Ravoit paliudijo, kad 1979 m. liepos 17 d. Astravo raj. Girių km. ji drauge su draugėmis susitiko mergaitę, vardu Angelę. Su šia mergaite ji susipažino 1979 m. žiemą, kai Angelė atvažiavo į Girių kaimą. Angelė liudytojai sakė, kad ji 1979 m. liepos 18 d. 15 val. ateitų į Lukšos namus ir ten Angelė juos pamokys religijos. Kai liudininkė nurodė liudytojai atėjo į Lukšos namus, ten buvo Girių mokiniai. Angelė jiems papasakojo apie Dievą, mokė juos maldų. Užsiėmimai vyko 1979 m. liepos 18, 19, 20 dienomis.

Liudytoja Kutko I. E. paliudijo, kad 1979 m. liepos 17 d. Girių km. Ji drauge su savo draugėmis sutiko nepažįstamą mergaitę. Ji pasisakė esanti studentė ir kvietė 15 val. ateiti į Lukšos namus. Ji taip pat liepė su savimi atsivesti ben-

draamžių. Nurodytu laiku Lukšos namuose buvo daug Girių m. los mokinių ir Girių kaimo gyventojų. Mergaitė pasakojo apie Dievą, mokė maldų, siūlė ateiti sekančiomis dienomis.

Be to Angelės Ramanauskaitės kaltė pateikta kaltinime įrodoma liudininkų V. V. Avgul, Šturo R. B., Urbanovič V. B., Urbanovič L. B., Petrik V. P., Šturo L. B., Kasevič V. G., parodymais ir 1979 m. liepos 20 d. aktu.

Sutinkamai su kratos ir pėnimo protokolu pas A. Ramanauskaitę buvo paimta religinio turinio literatūra.

Pagal 1979 m. rugpjūčio 13 d. protokolą, pas A. Ramanauskaitę paimta literatūra buvo skirta mokyti nepilnamečius vaikus religijos tiesų.

Remiantis išdėstyta medžiaga Angelė Ramanauskaitė, d. Mykolo, gimusi 1956 m. vasario 11 d. Lietuvoje, Lazdijų raj., Kapčiamiestyje, lietuvi, vidurinio išsilavinimo, neįtektėjusi, neteista, dirbanti Kauno Liaudies ūkio specialistų tobulinimosi institute laborante, gyvenanti Kaune, Raudondvaryje, Pakalnės g. Nr. 29, kaltinama tuo, kad ji atvažiavusi iš Lietuvos TSR į Astravo raj., Girių km. suorganizavo ir 1979 m. liepos 18, 19, 20 dienomis Lukšos namuose mokė nepilnamečius vaikus religijos, ten panaudodama religinę literatūrą, t. y. veiksmais vykdė nusikaltimą pagal Baltarusijos TSR BK 139 st. 1 d.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULY

Andienicijose

Popiežius Jonas Paulius II-sis atskiriose audienicijose priėmė buvusį Vasingtono arkivyskupą kardinolą William Baum, kuris yra paskirtas naujuoju Krikščioniškojo Auklėjimo kongregacijos prefektu, lenkų dominikonų provincijolą kunigą Mroczkowskį ir Augsburguro vyskupą Stimpfle iš Vakarų Vokietijos drauge su grupe šios vyskupijos maldininkų. Jų tarpe buvo apie šimtą berniukų, garsaus Augsburguro katedros choro dalyvių, kurie pasitiko Popiežių giesme "Tu es Petrus".

Bažnyčios Žinynas

Vatikane yra paskelbtas naujas Popiežiškasis Žinynas — Anuario Pontificio — su paskutiniaisiais statistiniais duomenimis apie katalikų Bažnyčią ir Vatikano valstybę. Kardinolų Kolegijai šiuo metu sudaro 128 kardinolai, rezidencinių vyskupų visame pasaulyje yra 2.329. Praėjusiais metais buvo paskirti 133 nauji arkivyskupai ir vyskupai. Yra 98-nios vyskupų konferencijos. Vyrų vienuolių yra 225-kios su dviem šimtais keturiasdešimt penkais tūkstančiais vienuolių. Moterų vienuolių yra žymiai daugiau: net 1.197. Seserų vienuolių skaičius dabar siekia beveik septynis šimtus penkiasdešimt du tūkstančius. Vien Romoje veikia 17-ka katalikiškų universitetų, o visame pasaulyje yra 40 katalikų universitetų, be to, 40 bažnytinių mokyklų fakultetų ir 35 teologijos fakultetai prie valstybinių universitetų. Apaštalių Sostas palaiko diplomatinis santykius su daugiau negu šimtu pasaulio kraštų. Nauja-

me Popiežiškame Žinyne yra pažymėti šeši lietuviai vyskupai: keturi Lietuvoje ir du užsienio kraštuose. Lietuvos vyskupai yra Liudas Povilonis ir Romualdas Krikščiūnas ir du iš savo vyskupijų ištremti vyskupai — Julijonas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius. Užsienyje gyvenantys lietuviai vyskupai yra Antanas Deksnys ir Vincentas Brizgys. — Be to, yra lietuvių vyskupai, kilę iš lietuvių emigrantų Jungtinėse Amerikos Sladkevičius. Tai vyskupas Paulius Marcinkus ir arkivyskupas Karolis Salatka.

Dialogas su musulmonais

Alžyro arkivyskupas kardinolas Duval Gavėnijos proga paskelbė karmė ganytojiniame laiške iš kėlė dialogo tarp krikščionių ir musulmonų svarbą. Šis dialogas, pažymi kardinolas, yra šių dienų pasaulio vilties ženklas. Abiejų bendrumenių tikintieji jau pripažįsta gyvyje, visagalią ir gailingą Dievą buvimą.

Sveicarų spaudoje

Sveicarų informacijos centro "Glaube in der 2. Welt". — Tikėjimas antrajame pasaulyje. — biuletenis kovo mėnesio numeris vėl plačiai paminėti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Savo straipsnyje biuletenis pradžioje pateikia bendrų žinių iš Lietuvos istorijos, primindamas Lietuvos valstybę sukurčius didžiuosius Lietuvos kunigais, Lietuvos krikštą, 1795-ųjų metų padalinimą ir po sekusį ilgą ir tamsų Rusijos carų priepaudo laikotarpį, nepriklausomos Lietuvos atkūrimą 1918-ais metais ir laisvės metais lietuvių tautos atsielkus laimėjimus iki 1940-ųjų metų, kai so-

Antanas Terleckas, KGB suimtas 1979. X. 30 Vilniuje. Suėmimo priežastis jo namikiams nebuvo pranešta. Atrodo, kad suėmimas yra kerštas už A. Terlecko pasirašytą 45 pabaltiečių memorandumą, kuriuo buvo reikalaujama pasmerkti Molotovo — Ribentropo paktą. (Iš LKBK Nr. 41).

Piktos Afganistano jaunimo riaušės

Varšuvos pakte kariai — į Afganistaną?

New Delhi. — Afganistano režimui suvaržius užsienio korespondentų veiklą, pasaulis tik pavėluotai išgirdo apie Kabule įvykusias jaunimo riaušes. Jos prasidėjo balandžio 21 d., kada vienos gimnazijos jaunuoliai atsisakė dalyvauti naujos Afganistan valstybinės vėliavos įvedimo ceremonijose. Grupė jaunuolių sustabdė gatvėje pravažiuojantį sovietų kariuomenės "džipą" ir primusė vairuotoją. Jį išsėlėję netoli buvusio sovietų šarvuotio įgula, kuri šaudė į jaunuolių būrį. Ar čia buvo žuvusių, nežinoma.

Po penkių dienų kita afganų jaunimo grupė puolė akmenimis sovietų limuziną, kuriuo važiuotojai vizituojantis sovietų komunistų partijos sekretorius Michailas Zimjaninas ir sovietų ambasadorius Kabule. Automobilio palydovai, šaudė į minią, nušovė keletą jaunuolių. Jų kūnai buvo nunešti į mokyklas, iš kurių pasipylė 8.000 jaunimo minia, joje daug mergaičių. Sovietų kariuomenė, besigindami nuo jaunimo, nušovė 13, sužeidė 60, iš kurių penki mirė vėliau. Šie įvykiai sukėlė ant kojų visą Kabulo jaunimą. Prasidėjo puldinėjimai visame mieste. Prie kino teatro jaunam sovietų kariuomenės išbėdė akys. Mašinos padaryta daug žalos.

Žinias apie jaunuolių sukilimą atvežė tuo metu Kabule gyvenę indai ir kiti užsieniečiai, patys savo akimis matę gatvėje nušautas gimnazistes. Svarbiausia, kad šių neramumų neorganizavo sukilėlių grupės, riaušės buvo spontaniškos. Daugeliu demonstracijų vadovavo jaunos

viety Rusija smurtu sužlugdė nepriklausomos Lietuvos gyvėnimą. Toliau, sveicarų informacijų biuletenis supažindina savo skaitytojus su dabartine sunkia Lietuvos padėtimi ir su sąlygomis, kuriomis 1972-ais metais po grindiję pasirodė pirmasis Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numeris.

Argentina boikotuos Maskvos žaidimus

Buenos Aires. — Argentinos vyriausybė paskelbė, kad ji neisys į Maskvą savo sportininkų, nes tai būtų laikoma pritarimu sovietų intervencijai Afganistane. Vyriausybė nenorinti, kad jos atletai būtų panaudoti pateisinti žygi, kuris laikomas taikos ir tarptautinio saugumo užpuolimu, sakoma Argentinos pareiškimė. Kaip žinoma, Argentinos futbolo (kojinių) komanda yra viena geriausių pasaulyje.

Kubos pabėgėliai

Miami. — Iš Kubos nuo balandžio 21 d. jau atvyko į Floridą 26.500 naujų pabėgėlių. Pakrančių Sargybos admiralas John Hayes pareiškė, kad pabėgėlių laivus bet kurią dieną gali ištikti didelė nelaimė, nes jie nesaugūs, perkraunami. Prezidentas Carteris, pasikalbėjęs su "Baltimore Sun" laikraščiu, kritikavo Kubos diktorius Fidelį Castro, kad jis siekia diplomatinį, politinių laimėjimų neįmoniška panaudodamas savo vargstančius piliečius. Amerika nesiderės su Castro, kol jis vers savo žmones netvarkingai bėgti, siekdamas tavo tikslų, pasakė prezidentas.

Amerikos juodieji veikėjai jau klausia, kodėl Amerika įsileidžia pabėgėlius iš Kubos, tačiau varžo Haiti bėgčius ir jų nepriima. Ar todėl, kad jie juodi, rašo juodas kolumnistas Carl Rowan.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Carteris vakar dalyvavo Irane žuvusių aštuonių karių laidotuvsė Arlingtono nacionalinėse kapinėse.

— Buvęs prezidentas Nixonas ABC televizijos programoje pasakė maną, kad prez. Carteris padarė klaidą pačioje Irano ambasados okupavimo pradžioje. Jis pasakė, kad jo didžiausias rūpestis yra įkauti saugumas ir gyvybės. Nuo to laiko irančiai ir pradėjo Ameriką šantažuoti.

— Naftą eksportuojančių valstybių pasitarimas nenustatė ilgalaikės politinės linijos dėl gamybos ar kainų.

— Graikijos valdančioji demokratų partija nauju premjeru parinko užsienio reikalų ministrį George Rallis. Buvęs premjeras Caramanlis tapo prezidentu.

— Zimbabvė įsijungė į 60 valstybių grupę, kurios turi specialius prekybos santykius su Europos Rinka.

— Švedijos Nobelio fondas paskelbė, kad Nobelio premijos pakeliamos iš 200.000 dol. iki 220.000 dol.

— Nežūrint Kongreso spaudimo, Mobil Oil bendrovės propagandos, PBS televizijos stotis nutarė rodyti Saudi Arabijos protestuojamą filmą "Princės mirtis". Stoties prezidentas yra Lawrence Grossman.

— Gynybos sekr. Brown atsisakė paskelbti senato ginkluotųjų jėgų komitete visas JAV žygių Irane smulkesnes. Kas kai kuriuos senatorius įleidė.

— Chryslerio automobilų bendrovė paskelbė, kad per pirmus tris šiuo metų mėnesius jos deficitas siekė 446.8 mil. dol.

— Australijos vyriausybė pranešė, kad ji priims 200 Kubos pabėgėlių.

Kinija išbandys naujas raketas

Jos gali skristi apie 6.000 mylių

Pekinas. — Penktadienį Japonijos žinių agentūra Kyodo paskelbė apie Kinijos pasirengimus išbandyti savo pirmąją tarpkontinentinę raketą. Šią žinią patvirtino ir Vakarų žvalgybos agentūros. Valstybės departamentas paskelbė gavęs iš Kinijos informaciją apie numatomą raketos bandymą pietiniame Ramiajame vandenyne. Manoma, kad tai bus pirmasis bandymas ištisoje jų serijoje. Japonijos užsienio reikalų ministerija patvirtino gavusi pranešimą iš Pekino apie numatomą bandymą.

Vakarų kariniai specialistai Pekine paaiškino korespondentams, kad Kinijos pagaminta ilgųjų nuotolių raketa CSS-4 yra varoma skystu kuru ir gali skristi apie 6.250 mylių. Kyodo agentūra pabrėžė, kad tokios raketos galėtų pasiekti taikinius Sovietų Sąjungoje ar Amerikoje. Šios trijų dalių raketos gali nešti trijų megatonų branduolinių užtaisų. Raketos sveria 200 tonų.

Australijos premjeras Malcolm Fraser sužinojo apie numatomą raketos bandymą iš vizituojančio Kinijos vicepremiero Li Xian nian. Kinija pabrėžė juodas kolumnistas Carl Rowan.

Suėmė amerikietę

Teheranas. — Šveicarijos ambasada Irane gavo pranešimą, kad Irane suimta amerikietė Cynthia Dwyer. Irano spauda paskelbė, kad ji kaltinama šnipinėjimu. Pas ją rasti dokumentai įrodė, kad ji CIA agentė. Irano parlamento rinkimus sutrukdė mūšiai kurdų miestuose. Ketvirtadienį buvo sušaudyti dar trys irančiai, jų tarpe viena moteris, dirbė vyriausybėje šacho laikais.

Belgrade, atvykę į prezidento Tito laidotuvsė, ilgiau pasikalbėjo Jungtinių Tautų sekr. Waldheimas ir Irano užsienio reikalų ministris Ghotbzadeh.

Nutrūko derybos dėl palestiniečių

Kairas. — Egipto prezidentas Sadatas įsakė atidėti derybas dėl palestiniečių autonomijos klausimo. Jis turįs pagalvoti apie susidariusią padėtį ir pasitarti su patarėjais. Camp David taikos sutartis numatė autonomijos klausimą išspręsti iki šių metų gegužės 25 d., tačiau nuomonių skirtumai tarp Izraelio ir Egipto dar labai platūs.

Stiprina jėgas prie Japonijos

Tokio. — Japonijos žinių agentūra paskelbė, kad Sovietų Sąjunga perkėlė savo kariuomenės divizijos štabą į vieną keturių japonų salų, kurias rusai pasisavino po II-ojo Pasaulinio karo. Dviejose salose sovietai laiko apie 13.000 kareivių.

Sovietų ambasadorius Dimitri Polijanski paaikino Tokijo užsienio korespondentų klube, jog sovietų kariuomenė tose salose teko sustiprinti dėl JAV kariuomenės laikymo Japonijoje, dėl nepastovumo Korėjos pusiasalyje. Ambasadorius ragino Japoniją nepasirinkti kelio prieš Sovietų Sąjungą.

josios Zelandijos premjerą Robert Muloon, kuris pareiškė, jog tai labai svarbus įvykis, kuris paliečia ne tik tą pasaulio dalį, bet ir platesnius sluoksnius.

Iki šiol buvo žinoma, kad Kinija turi gan ribotą vidutinių nuotolių raketų arsenalą. Per paskutinį dešimtmetį Kinijos raketų mokslininkai sugebėjo pastatyti naujų raketų tipus, kurie buvo panaudoti pakeliant į erdvę šešis satelitus.

Naujosios Zelandijos žiniomis, tarpkontinentinių raketų nukritimo vieta bus atviroje jūroje 1.100 mylių plotyje tarp Solomono ir Gilberto salų.

Kadangi Kinija turi ir atominių bombų, jos ilgų distancijų raketos gali sudaryti naujų rūpesčių Maskvai.

Tito laidotuvsė

Belgradas. — Prezidento Tito laidotuvsė nedalyvavo trys politikai, kurių buvo laukiama: prezidentas Carteris, Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing ir Kubos Fidelis Castro. Paskui Tito karstą žygiavo 36 valstybių galvos, keturi karaliai, 40 premjerų ir 8 viceprezidentai.

Šia proga įvyko svarbių politinių susitikimų. Viceprezidentas Mondale buvo Jugoslavijoje 28 valandas. Jis tarėsi su Rumunijos Ceausescu, V. Vokietijos kancleriu Schmidt, su Prancūzijos premjeru, Ispanijos ir Zambijos atstovais.

Indijos premjerė Gandhi tarėsi su Kinijos Hua Guofeng, su Brežnevu, ilgesnį laiką kalbėjosi su prezidento motina Lilian Carter. Brežnevas buvo atsivežęs anglų kalbos vertėją, tačiau nesusitiko nei su Mondale nei su Britanijos premjere. Kancleris Schmidtas tarėsi su Rytų Vokietijos Honeckeriu.

Prezidento Tito kūnas palaidotas jo gėlių darželyje Belgrado priemiestyje. Paskui jo karstą reikėjo net penkių generolų nešti jo medalius ir ordinarus, gautus visame pasaulyje.

Popiežius Ganoje

Accra. — Popiežius Jonas Paulius II-sis Ganoje ragino tūkstantinę minią neatsisakyti savo Afrikos kultūros, ją praturtinti ryšiais su kitų kontinentų kultūromis, tačiau neleisti jai visiškai prazūti. Popiežius patarė Ganos auditorijai nesiileisti išnaudojamiems prekyboje, politikoje ar ekonomikos išvystyme.

Ganoje popiežius numato susitikti su Anglikų Bažnyčios galva. Gana turi 10 mil. gyventojų, pusę jų krikščionių, tačiau katalikų — apie 1.2 milijono.

KALENDORIUS

Gegužės 10 d.: Antoninas, Beatričė, Putinas, Survaids.

Gegužės 11 d.: Motinos diena, Mamertas, Karena, Skirgaudas, Roma.

Gegužės 12 d.: Nerėjus, Flavius, Vaidutis, Vilgailė.

Saulė teka 5:38, leidžiasi 7:57.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 70 l., naktį 45 l.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

AR ISTESĖJAU, MAMA?

Tam tikros šventės yra susimastymų, o ne pasilinksminimų laikas. Motinos dienų laikas mėginama (bent tą vieną dieną) iškelti moterį — motiną ant piedestalo, sudėti jai pagarbos ir malonumų puokštes; ir tos, kurios iškeliamos, mieliai šios šventės malonumus prisiima ir jais atsidžiaugia.

Iš tikro, motinos prisiminimas yra — pareigos prisiminimas. Motinystė yra šventa pareiga; ir Motinos dienoje glūdi klausimas: ar istesėjai? Pagimdyti kūdikį, užtūti vien biologinė moters užduotis; užauginti jį ir išauklėti, — jau žymiai aukštesnės žmogiškos pareigos; jį paruošti kilnesniam gyvenimui bei šeimai ir tautos aspiracijų vykdymui, — jau tikra idealioji moters paskirtis, jos pašaukimas.

Lietuvių tautosaka ir literatūra pilna pagarbų žodžių ir posmų mergelei — lelijėlei (nakaltai mergaitei, besiruošiančiai ir motinystei) ir motinėlei — sengalvėlei, kuri per savo kančias ir vargus vaikų fizinę ir dvasinę gyvybę ir pasaulį iškelusi, nusipelnė visuotinės pagarbos ir meilės. Visi patyrė motinos švelnumą ir pasiaukojimą; visi jos rankėlių esame įvesti į gyvenimą. Kiekvieno mūsų prisiminimuose švyti daug spindulių iš vaikystės; mes tenai švietę, kaip saulė, mylinti bei rūpestinga motina.

Kazkas iš kritikų yra užsiminęs, kad lietuvis ikaimietis motinos charakteris mūsų literatūroje nėra pakankamai išryškintas: kaip ji auklėjo, kaip vaikui diegė religinius jausmus, kokius pamokymus duodavo jaunuoliui, kad jis užaugtų moraliai ir idealistu...

Norėjusi tam kritikai atsakyti, kad mūsų literatūroje yra labai įdomių moters charakterių; bet vieno apibendrinto motinos, ar sodietės motinos, charakterio negali būti, nors buvo tam tikra idealistinė linkmė, pareigos ir padarumo linkmė, kuria beveik kiekviena motinėle instinktyviai ruošė ir krepė savo vaikelį, kad jis „susikurtų šviesesnę gyvenimą“.

Šviesesni, reikškesni, — doros žmogaus, išsilavinusio, pasiturinčio, įtakingo ir visų gerbiama individo gyvenimą. Lietuvė motina (kaime ar ne kaime) ryžosi pati sunkiai dirbti, pratino ir vaiką į darbą, stūmė jį prie knygos, prie mokslo, kasdieniais įpročiais lenkė jį prie maldos ir padarumo. Ji nedeklaruodavo kokių taisyklių, moralinių pamokymų, o tik savo pasiaukojimo pavyzdžiu, užuojauta ir meile nejučia vaikui įdiegdavo gėrio siekimą ir troškimą bei ieškojimą grožio, kur tas vaikas pasaulį beatsirastų.

Mūsų nepriklausomybės laikotarpio valstybinis ir menų bei mokslo kilimas daugiausia ir buvo dėka lietuvių moters — motinos, išauuginusios daugelį moraliai stiprių asmenybių. Kad ir bemokslė sodietė, bet su malda kėlus ir gulusi, Kristaus idealų šviesoje (pati gal samoningai to ir nežinodama) įdiegė savo vaikams aukščiausių gėrio, grožio, meilės ir kūrybos idealų, kurie vėliau išaugo ir išbujojo.

Esu tikra, kad ir dabar, okupuotoje ir kenčiančioje dėl dvasinės nelaisvės mūsų tautoj, tokių kilnių motinų yra; taip pat yra tokių moterų — motinėlių ir pasaulio išlaikytojų mūsų tautos daly.

Bet vistik, Motinos dieni ar teįant, vis iškyla daugelis pareigos klausimų. Lietuvė ikaimietė ir verpama ir ausdama, net saugodama žandarų, mokė vaiką skaityti; ar mes kartais nepasiteisiname, kad šeštadieninė lietuvinė mokykla per toli, kad nepažintų vaiką vežioti?.. Lietuvė ikaimietė už sunkiai uždirbtą litą pirkto elementorių, pirkto Basanavičiaus ir kitokias pasakas, pirkto maldaknygę; ar mes kartais nepagalime dolerio vaikiškai knygelei, lietuviškam laikraščiui, nors baliams ir gėrimams tų dolerių visada užtenka?.. Daug tokių banalių kasdieninių klausimų iškiltų, ir atsakymai — ar tik nenutolintų kaimo kurioms motinoms pagarbos piedestalo?..

Praeitą vasarą buvau okupuotoje mūsų Tėvynėje. Per tas penkias dieneles, ieškodama buvusių takų, pagerbdama tėvų atsiminimą, prisiglausdama prie daug iškentėjusių savo giminės ir savo mokslo draugų, labiausiai parklupau prie Motinos kapo, su klausimu: „Ar istesėjau, Mama?“

Ar istesime visos lietuvių motinos, nors kas metai džiaugsmingai Motinos dieną švenčiame?

Alė Rūta

CLEVELANDO ATEITININKŲ SEIMOS ŠVENTĖ

Pavasario saulei prašvitus melniai, anot Maironio, balandžio 26 — 27 d. d. Clevelando ateitininkai, pradedant jaunučiais ir baigiant sendraugiais, rinkosi savo metinei šventei. Šiais metais šventė įvyko ypatingai prasme.

Šeštadienį vakare įvyko pirmoji šventės dalis — koncertas Dievo Motinos Nuolatinių pagalbos parapijos salėje. Čia taip pat vyko „Giedros“ korporacijos suroštas, gyvais pavasario žiedais skoningai apipavidalinta dail. Mindaugo Nasvyčio paroda. Dailininkų apibūdino korporantė Vida Švarcienė.

Siltai vakaro dalyvių sutiktas solistas V. Verikaitis, pianiną palydint G. Karsokienė, atliko dainų ir arijų koncertą. Prie vakaro iškilmingumo prisidėjo Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės, pianino ir trimito garsais džiugin-damos klausytojų širdis. Po koncerto vyko šeimyniškos vašės ir šokiai grojant R. Strimačičio orkestrui.

Sekmdienio rytą visi ateiti-

darbus, stūmė jį prie knygos, prie mokslo, kasdieniais įpročiais lenkė jį prie maldos ir padarumo. Ji nedeklaruodavo kokių taisyklių, moralinių pamokymų, o tik savo pasiaukojimo pavyzdžiu, užuojauta ir meile nejučia vaikui įdiegdavo gėrio siekimą ir troškimą bei ieškojimą grožio, kur tas vaikas pasaulį beatsirastų.

Mūsų nepriklausomybės laikotarpio valstybinis ir menų bei mokslo kilimas daugiausia ir buvo dėka lietuvių moters — motinos, išauuginusios daugelį moraliai stiprių asmenybių. Kad ir bemokslė sodietė, bet su malda kėlus ir gulusi, Kristaus idealų šviesoje (pati gal samoningai to ir nežinodama) įdiegė savo vaikams aukščiausių gėrio, grožio, meilės ir kūrybos idealų, kurie vėliau išaugo ir išbujojo.

Esu tikra, kad ir dabar, okupuotoje ir kenčiančioje dėl dvasinės nelaisvės mūsų tautoj, tokių kilnių motinų yra; taip pat yra tokių moterų — motinėlių ir pasaulio išlaikytojų mūsų tautos daly.

Bet vistik, Motinos dieni ar teįant, vis iškyla daugelis pareigos klausimų. Lietuvė ikaimietė ir verpama ir ausdama, net saugodama žandarų, mokė vaiką skaityti; ar mes kartais nepasiteisiname, kad šeštadieninė lietuvinė mokykla per toli, kad nepažintų vaiką vežioti?.. Lietuvė ikaimietė už sunkiai uždirbtą litą pirkto elementorių, pirkto Basanavičiaus ir kitokias pasakas, pirkto maldaknygę; ar mes kartais nepagalime dolerio vaikiškai knygelei, lietuviškam laikraščiui, nors baliams ir gėrimams tų dolerių visada užtenka?.. Daug tokių banalių kasdieninių klausimų iškiltų, ir atsakymai — ar tik nenutolintų kaimo kurioms motinoms pagarbos piedestalo?..

Praeitą vasarą buvau okupuotoje mūsų Tėvynėje. Per tas penkias dieneles, ieškodama buvusių takų, pagerbdama tėvų atsiminimą, prisiglausdama prie daug iškentėjusių savo giminės ir savo mokslo draugų, labiausiai parklupau prie Motinos kapo, su klausimu: „Ar istesėjau, Mama?“

Norėjusi tam kritikai atsakyti, kad mūsų literatūroje yra labai įdomių moters charakterių; bet vieno apibendrinto motinos, ar sodietės motinos, charakterio negali būti, nors buvo tam tikra idealistinė linkmė, pareigos ir padarumo linkmė, kuria beveik kiekviena motinėle instinktyviai ruošė ir krepė savo vaikelį, kad jis „susikurtų šviesesnę gyvenimą“.

Šviesesni, reikškesni, — doros žmogaus, išsilavinusio, pasiturinčio, įtakingo ir visų gerbiama individo gyvenimą. Lietuvė motina (kaime ar ne kaime) ryžosi pati sunkiai dirbti, pratino ir vaiką į darbą, stūmė jį prie knygos, prie mokslo, kasdieniais įpročiais lenkė jį prie maldos ir padarumo. Ji nedeklaruodavo kokių taisyklių, moralinių pamokymų, o tik savo pasiaukojimo pavyzdžiu, užuojauta ir meile nejučia vaikui įdiegdavo gėrio siekimą ir troškimą bei ieškojimą grožio, kur tas vaikas pasaulį beatsirastų.

Mūsų nepriklausomybės laikotarpio valstybinis ir menų bei mokslo kilimas daugiausia ir buvo dėka lietuvių moters — motinos, išauuginusios daugelį moraliai stiprių asmenybių. Kad ir bemokslė sodietė, bet su malda kėlus ir gulusi, Kristaus idealų šviesoje (pati gal samoningai to ir nežinodama) įdiegė savo vaikams aukščiausių gėrio, grožio, meilės ir kūrybos idealų, kurie vėliau išaugo ir išbujojo.

Esu tikra, kad ir dabar, okupuotoje ir kenčiančioje dėl dvasinės nelaisvės mūsų tautoj, tokių kilnių motinų yra; taip pat yra tokių moterų — motinėlių ir pasaulio išlaikytojų mūsų tautos daly.

Bet vistik, Motinos dieni ar teįant, vis iškyla daugelis pareigos klausimų. Lietuvė ikaimietė ir verpama ir ausdama, net saugodama žandarų, mokė vaiką skaityti; ar mes kartais nepasiteisiname, kad šeštadieninė lietuvinė mokykla per toli, kad nepažintų vaiką vežioti?.. Lietuvė ikaimietė už sunkiai uždirbtą litą pirkto elementorių, pirkto Basanavičiaus ir kitokias pasakas, pirkto maldaknygę; ar mes kartais nepagalime dolerio vaikiškai knygelei, lietuviškam laikraščiui, nors baliams ir gėrimams tų dolerių visada užtenka?.. Daug tokių banalių kasdieninių klausimų iškiltų, ir atsakymai — ar tik nenutolintų kaimo kurioms motinoms pagarbos piedestalo?..

Praeitą vasarą buvau okupuotoje mūsų Tėvynėje. Per tas penkias dieneles, ieškodama buvusių takų, pagerbdama tėvų atsiminimą, prisiglausdama prie daug iškentėjusių savo giminės ir savo mokslo draugų, labiausiai parklupau prie Motinos kapo, su klausimu: „Ar istesėjau, Mama?“

Ar istesime visos lietuvių motinos, nors kas metai džiaugsmingai Motinos dieną švenčiame?

Alė Rūta

Is Ateitininkų Seimos šventės metu Clevelande, kalbant Credo. Iš kairės: kun. G. Kijauskas, SJ, I. Bublėnė, G. Jiešmantienė, O. Kliortė, N. Balčiūnienė, V. Švarcienė, R. Vyšnionytė. Nuotr. V. Bacevičius

TORONTO KUOPOS ŠVENTĖ

Toronto St. Šalkauskio kuopos metinė šventė jau tik gražus prisiminimas — kuriame didelę vietą užima pasirošimas šventei: Šventės planavimas, kandidatų ruošimas egzaminams ir įžodžiui, rūpestiai laikraščio išleidimu, vaišių paruošimas, salės papuošimas ir t. t.

Šventė prasidėjo balandžio 19 d. vakare moksleivių suorganizuotu laužu, į kurį buvo kviešti ir studentai. Laužas liepsnojo seno malūno rajone, netoli Humber upės... Gaila, kad prie laužo susirinko tik nedidelis būrys, nors vakaras ir nebuvo labai šaltas.

Bal. 20 d. moksleiviai ir studentai rinkosi Lietuvos Vaikų namuose. Moksleivių susirinkimale dalyvavo MAS cv pirm. A. Žygas. Studentų susirinkimale pravedė iš Clevelando atvykęs SAS cv pirm. E. Razma.

Tą patį vakarą, visų sąjungoje at-kai, tėveliai ir pažįstami, rinkosi Prisikėlimo parapijos salėn, kur tėvų komiteto rūpesčiu ir pastangomis rikiavosi gražiai paruošti ir tulpėmis papuošti stalai.

Programą pradėjo koord. komiteto pirm. O. Gustaitienė, sveikindama visus susirinkusius ir pakviesdama A. Puterį pristatyti šio vakaro paskaitininką J. B. Laučą. Pagrindiniai biografijos bruožai A. Puteris supažindino vakaro dalyvius su naujuoju Federaci-

Toronto metinės ateitininkų šventės agapės dalyviai.

skambėjo ateitininkų himno žodžiai širdyse vėl iš naujo ryžornės „dirbti, kovoti dėl Lietuvos“...

Pagrindinė šventės prelegentė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė I. Bublėnė savo žodyje ragino ateitininkus šūki įrodyti savo gyvenimu.

Įžodį davusius Clevelando moksleivių kuopos vardu sveikino L. Vyšnionis, studentų — A. Razgaitis. Raštu sveikino Toronto St. Šalkauskio stud. at-kų draugė, dr. Masilionis, federacijos vad. J. Laučą. Buvo padėkoti jaunučių globėjoms (R. Šilgalienė, Z. Stungienė, R. Vyšnionytė), o ypač vyr. vadovei G. Ješmantienėi bei mokslo globėjoms N. Balčiūnienėi ir O. Kliortėi už jų nenuilstamą ir nuosirdų darbą su jaunuimais. Išreikšta taip pat pa-dėka „Ateities“ klubo pirm. J. Cyvui bei valdybai (D. Čipkienė, K. Raliū, I. Sušinskienė), pagrindiniams šventės rengėjams bei visiems daug darbo įdėjusiems ruošiant koncertą (ypač S. Laniuskaui, V. Nikšienėi ir B. Skirskienėi).

Po iškilmingos dalies scenoje pasirodė jaunučiai su vaizdeliu „Esame viena šeima“. Jie trim prasmingais epizodėliais paliustravo šeimos vienybės temą ir savo gražiu lietuvišku žo-

jos vadu.

J. Laučą, pasidalinęs mintimis apie ankstyvesnę at-kų veiklą, ragino visus at-kus, ypatingai sendraugius, padėti Lietuvoje kovojantiems. Prašė stengtis kuo plačiau skleisti Lietuvos Kroniką, rašyti laiškus ir skelbti pasauliui, kokia sunki religinė padėtis Lietuvoje. Į jaunuosius at-kus kreipėsi primindamas labai opų dvasinio pašaukimo klausimą.

Dainora Juozapavičiūtė, vakaro programos pranešėja, padėkojusi Fed. vadui, pakvietė kun. L. Janušką sukalbėti maldą prieš vakariene.

Šeiminių skaniai pagamintais valgiais pasisotinę ir užsigerdžius sendraugiai ir at-kų mamų iškeptais pyragais, visi buvo pasiruošę stebėti linksmą šio vakaro programos dalį.

Programoje visus labai maloniai nuteikė L. Kuliavas, V. Vaičiūnas ir R. Underys gitaromis paskambinę keletą kūrinių. Švelni skambėjo R. Underio dainos pritariant V. Vaičiūnui ir gitaroms.

V. Kuprevičiūtė-Jay skaitė ištraukas iš Donelaičio „Metų“: „Pavasario linksmybės“ ir „Ažuolų gypelnys“.

Moksleiviai suvaidino Rasos Šoliūnaitės, Rimos Gustaitienės ir Rūtos Girduškaitės parašytą eiluo-utą vaidinimą — operetę „Karštas katilas“.

Pasibaigus meninei programai, buvo pasilinksminama ir pasižokta prie plokštelių — disco — muzikos.

Sekmdienį vėl visi rinkosi Prisikėlimo parapijos salėje, uniformuoti ir su vėliavomis, pasirušę žygiuoti bažnyčion įžodžiui. Įžodį davė 6 jaun. moksleiviai: Čuplinskaitė Indrė, Čuplinskaitė Vytas, Dobilaitė Violeta, Gurklytė Žita, Pargauskaitė Dana ir Ulečas Gintaras.

Vyr. moksleivio įžodį davė: Ažubalis Linas, Bajorinas Arūnas, Balaišytė Marytė, Balaišis Juozas, Čuplinskaitė Darius, Daukša Linas, Dirmantaitė Dana, Kaknevičiūtė Renata, Marcinkevičius Romas, Prakapas Rimas ir Rautis Kristofas.

Studentų at-kų įžodininkės: Girdauskaitė Rūta, Rudaitytė Rita, Rūkaitė Virgutė.

Priesaiką pravedė kuopos dvasios vadas kun. L. Januška. Jauniams ženklukus, o vyr. moksleiviams ženklukus ir juosteles įteikė.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 39 metus tar-nauja New Jersey, New York ir Connecticut, Lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. po-plet iš WEVD Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAS STUKAS
234 Sanlit Drive
Watchung, N.J. 07060
TEL. — 733-5636 (201)

Zenonas Ignonis PRAEITIS KALBA Dienoraštiniai užrašai GUDIJĄ 1941-1944

Spaudai parengė Klemenas Jūra. Tai Lietuvos karo kapeliono dienoraštis Antrojo pasaulinio karo metu.

Leidėjas Bronius Ignatavičius.

Spaudė: Pranciškonų apsaustuvė Brooklyn, N.Y. 1980. Knyga didelio formato, 286 pusl. Kaina su perstuntimu \$8.95.

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstyjos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Dalia Stanišienė

WCEV radijofonas (1450 AM) ir MUZIKINIS KALEIDOSKOPAS kviečia visus radijo klausytojus bei Čikagos lietuvius į kino filmo seansą. Bus rodoma pilna Pučnio opera LA BOHEME Dainuoja Los Angeles lietuvių. Filmavo Paulius Jasiukonis

Seansas įvyks 1980 m. gegužės 9 d.
8:00 val. vak. JAUNIMO CENTRO kavinėje
WCEV — Mes esame Čikagos etnis balsas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumė-ratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad-reso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Redakcija straipsnius taisy-sa vo nuožiūra. Nesunaudojti straips-nių nesaugo. Jūs grąžina tik iš-anksto susitarus. Redakcija už-skelbimų turinį neatsako. Skelb-bimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

kė MAS cv pirm. A. Žygas. Stu-dentės ženklukus ir juostas gavo iš SAS cv pirm. E. Razmos. Vi-sus pasveikino Fed. vadas J. B. Laučka.

Šv. Mišias koncelebravo kun. L. Januška ir kun. Pr. Gaida, ku-ris pasakė ir pamokslą.

Po Šv. Mišių Prisikėlimo pa-rapijos parodų salėje, jaunučių sendraugių rūpesčiu, buvo su-ruošta agapė. Šiai šventės da-liai vadovavo Danguolė Kuolienė. Sugiedojus at-kų himną, įžodį davusius sveikino Fed. vadas, savo žodyje įpindamas humoro ir giedros nuotaikos. Sveikino taip pat SAS cv pirm. E. Razma ir MAS cv pirm. A. Žygas. Laišku sveikino Hamiltono at-kai.

Po oficialios dalies dar ilgai šnekučiavosi ir jauni ir vyresni, vaišindamiesi kavute ir skanu-mynais. Kadangi buvo graži, sau-lėta diena, jaunimui neužteko pa-sikalbėjimų viduje — išsiskaidė grupėmis, šventės nuotaikos ku-pini, jie pralėdo popietę bendrau (Nukelta i 4 psl.)

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAIŠIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiate, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė Akių ligos
Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIILIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos.
2454 West 71st Street,
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 1-5 val. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 val. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą.

NAUJŲ LAIKŲ HEROJĖ

Apie motinas kalbame su sentimentu. Motinos diena tą sentimentą žadina dar labiau, kad gyvybės davėja ir saugotoja, auklėtoja ir mokytoja, kankinė ir herojė dėl savo vaikų ateities būtų prisimenama susimąstant ir jos auką įvertinant. Kartu iškyla ir jau senas, gal labiau raukšlėtas močiutės veidas, kurį vaikas dažniau mato, nors jam tas veidas visuomet yra tik senas. Tai natūralu. Vaikui motina nėra jauna, jai labiau močiutė, kol jis savo metų skaičiumi nepriartėja prie jų abiejų, kol nepasidaro tik puse skaičiaus jaunesnis už savo motiną ar trečdaliu už savo močiutę.

Skirtingai ir motiną ir močiutę žvelgia paaukęs ir suaugęs vaikas, kada jis pats eina savu keliu, kada jis jau pradeda savo gyvenimą kurti atskirame lauke, kuriame randa gražiausių žiedų ir kūną draskantių erškėčių. Bet motina niekada neatstotina nuo savo vaiko nei savo globa, nei savo rūpesčiu, nei noru, kad jam būtų geriau ir kad jo ateitis būtų pagrįsta viltimis ir laimėjimais.

Nors jau patiemis vaikams reikia rūpintis savų prieauglių ir jų ateitimi, nors motina jau tampa močiute, bet ji vis tiek yra rūpestinga auklėtoja, anūkuose matanti savo pačios laimę, džiaugdamasi jų laimėjimais ir liūsdama dėl nepasisekimų, nelaimių ir gyvenime pasitaikiusių nedaugumos. Motina ir močiutė šiuo atveju yra neišskiriamos — jos gyvos savo rūpesčiai iki savo gyvenimo pabaigos ir artimos vaikams ir anūkams, nors pačios kartais būna apleistos ir užmirštos.

Tai jos kartoja per kartų kartas, nes tokia yra motinų prigimtis. Prigimtį gali gyvenimo keliai sužaloti, bet negali iškreipti pačios motinystės kilnumo, negali atšaldyti motinos meilės visuotinumui, negali motinos ir močiutės širdžių paversti akmeniu. Jose dega dieviška ir niekada neužgesinama motiniška kibirkštis, deginanti pačių motinų sielas ir periteikianti ją naujosioms kartoms.

Pagarba motinai ir močiutei — tai pagarba motinystei, kurios niekas neturi teisės žaisti ar mėginti pakeisti. Betgi gyvenime yra ir kitaip, negu norėtų daugelis motinų ir daugelis vaikų. Paimtis gyvenimo keliai kartais motinos laimę paverčia tik kancija. Kartais bloga aplinka sužaloja motinystės kilnumą. Kartais išniekina pačią motinystę ne svetimieji, bet savieji. Net pačios motinos egoizmo padiktuos sąlygos iškelia aukščiau savo prigimtį, aukščiau motiniškos meilės ir dieviškos kibirkštis. Vaikas tada lieka nerūpestingai ir laimės troškimų pagrindu, bet klūtis į savanaudišką gyvenimą, kuriame yra užmirštami žmonių ir žmonių tikslai, įdiegti žmogiškojo prigimtyje.

Bet Motinos dienos proga negalvojame tik apie išimtis. Yra kitų progų, kai svarstomi socialiniai, bendruomeniniai, šeimyniniai, tautiniai klausimai ir iškoma jiems sprendimų. Motinos diena turi priminti, kad motina ir močiutė šiandien yra tokia pat herojė, kaip yra buvusios motinos, mokiusios savo vaikus prie ratelio kalbos ir rašto. Yra tokios, kaip motinos, kentėjusios ir tylėjusios prie savo žuvusių

ir išniekintų vaikų lavonų arba negalėjusių kalbėjusių ir tremtyje savo vaikų net apkalbėti.

Tai sukūrė prievartinę politiką, okupacinę valdžią, persekiodama ir žalodama motinas ir vaikus ateistinio komunizmo nužmoginimo priemonėmis. Tų motinų herojų skaičius mums bent šiuo metu dar nežinomas. Gal net išvesti tų motinų kančių nesurašys, jų asarų ir skausmo nepasvers. Bet yra aukos, sudėtos ant tautos laisvės ir kultūrinės pažangos aukuro, kaip karių kovose už laisvę.

Herojės šiandien yra ir tos motinos, kurios išveiviojo savo vaikus nuo mažens auklėdamos vergtos tautos ateitį ir laisvės kovoms. Jos, nutraukdamos savo gyvenimo dalį, savo poilsį ar apsunkindamos pragyvenimą, nori savo vaikus išlaikyti lietuvių tautos vaikais.

Ką nūn reiktų labiau pagerbti kad ir Motinos dieną — tik motinas ar ir močiutes, tai nelengva atsakyti. Remiantis sentimentais, kuriuos daugelis motinoms yra išlaikę savyje, reiktų daugiau kalbėti apie motinas. Bet kalbant apie motinų heroizmą dabarties aplinkoje ir išveiviosose sąlygose, kai pagal vaikų ateitį sprendžiama žmonijos, tautos, valstybės ir šeimos ateitis, bent lietuviui negalima pamiršti, kad močiutė dabartyje yra auklėtoja, mokytoja, anūkų ateities kūrėja ir jų sielų saugotoja. Jos yra tokios, kokios buvo jų senolės ir proseolės, kokios yra jų seserys, tetos ar pažįstamos motinos pavergetoje tėvynėje.

Motinos ir močiutės ten kovoja už savo vaikų sielas ir tuo pačiu už tautos ateitį. Čia tos pačios motinos ir močiutės kovoja už tautinį, religinį, dorinį savo vaikų ir anūkų gyvenimo pagrindų sukūrimą, kad jie netaptų gatvės ligoniais ir pasimetėliais. Jos nori išsaugoti juos vertais savo tautos, savo gyvenamo krašto ir savo šeimos kilniais žmonėmis.

Šiame motiniškume ir reikiama kibirkštis, kuria nenusitoma kaitinti nei geros motinos, nei geros močiutės iki heroizmo, kurio jos pasiekia savo pasiaukojimu, pavyzdžiu ir darbais. Tautinis gyvenimas išveivioje remiasi motinų auka, kai jos moko juos lietuvių kalbos, nors joms pačioms tai nėra lengva. Joms padeda močiutės, kurios taip pat aukojasi, kad jų anūkai dar pratęstų jų gyvenimus ir tradicijas, jų meilę savo tautai ir jų ištikimybę savo tautinei tapatybei.

Lietuvių visuomenė išveivioje ir lietuvių tauta vergijoje gali dažnai didžiulius šio mato jaunų motinų pasiaukojimą. Visa tauta, išsisklaidžiusi pasaulyje, kęncianti pavergetoje tėvynėje ar Sibiro tremtyje, gali didžiulius močiutėmis, kurios didele auka ir kančių nevojimu moko savo anūkus religinių tiesų ir meilės savo tautai. Tai abiejų heroizmas, kuriam nėra lygaus gyvenime, išskyrus kankinių heroizmą.

Motinos diena tai turi tik priminti. Pagarba motinoms ir močiutėms turi paskatinti visus prisidėti prie pastangų, kad joms reiktų mažiau heroizmo, o daugiau galėtų rodyti savo motinystės kilnumą.

Pr. Gr.

Chirurgas plastikas šiandien su žmogaus nosimi gali viską padaryti, išskiriant vieną: chirurgija negali sulaukyti, kad nosies nekaisiotų kur nereikia.

B. Bardot

Hagoje veikia storulių klubas. Jam gali priklausyti asmenys, sveriantys per 125 kilogramus. Storiausias klubo narys sveria 209 kilogramus.

KANADOS VIENYBEI LEMTINGA DIENA

Anglu ir prancūzų atsiskyrimas pasunkintų gyvenimą

Gegužės 20 d. Kanados prancūziškai kalbančio Quebeco provincijos gyventojai referendumu pasisakys, ar jie nori pasilikti Kanados federacijoje, ar iš jos pasitraukti ir sudaryti Quebeco nepriklausomą valstybę. Dėl to referendumo, pasilikimo ar išstojimo, jau seniai vyksta ilgi ginčai ir samprotavimai.

Apskritai imant, daugumas Kanados gyventojų nemėgsta prancūzų. Tarp angliškai kalbančių ir prancūziškai kalbančių Kanados gyventojų yra gili praraja. Quebeciečiai nusiskundžia jų išnaudojimu ir priespauda. Neseniai laimėjusi rinkimus provincijos seimelis kvebekiečių partija (Parti Quebecois) su min. pirm. R. Levesque atvirai pradėjo kalbėti apie pasitraukimą iš Kanados federacijos ir savo nepriklausomos valstybės sudarymą. Norėdama apmąstyti prancūziškai kalbančius, federalinė vyriausybė jiems padarė daug nuolaidų, netgi prancūzų kalbą padarė antra valstybine kalba, kas sukėlė didelį nepasitenkinimą kitų Kanados mažumų tarpe. Daugumas Kanados gyventojų prancūzų kalbą laiko dar viena svetima kalba ir nenori jos laikyti antra oficialia Kanados kalba. Jie laiko prancūzus kanadiečius tokia pat mažuma kaip italų ar ukrainiečių tautinės mažumos.

Quebeco įstatymai

Quebeco seimelis išleido įstatymą, prancūzų kalbą paskelbdamas oficialia provincijos kalba su nurodymu, kur ir kaip prancūzų kalba turi būti vartojama. Angliškas mokyklas tegali lankyti vaikai tik angliškai kalbančių tėvų, kurie įstatymo paskelbimo metu gyveno Quebeco provincijoje, taip pat ir kiti, tuo metu ten gyvenę. Vėliau atvykę ir ten apsigyvenę angliški mokyklų jau nebegalės lankyti.

Prekybos įmonių iškašos turi būti tik prancūziškos, bet dokumentai gali būti sudaromi ir anglų kalba. Montreale du trečdaliai gyventojų kalba prancūziškai ir vienas trečdalis angliškai. Suprančiant miesto administraciją bei įmones, nukentės daug kitakalbų. 1978 m. 40,000 angliškai kalbančiųjų išvyko iš Montrealio. Dar nežinia kiek išvyko praeitais metais. Nuolatinis pasitraukimas pasitvirtinčių piliečių smuko provincijos ūkinį lygį. Mat, daugumas jų buvo įvairių pramonės bei pre-

P. GAUČYS

kybos įmonių savininkai, vadovai ar šiaip įtakingi pareigūnai. Quebeco provincijai tapus nepriklausoma valstybe, angliškai kalbančios mažumos būklė ten žymiai pasunkėtų. Nacionalistai nusiteikę prancūzai pamažu juos iš visų reikšmingesnių pozicijų išstumti. Tačiau jie tikisi, kad federalinė vyriausybė ras būdų jų teisėms apsaugoti.

Nevieningi prancūzai

Dėl daugelio angliškių imonių ir bendrovių pasitraukimo, o taip pat dėl Quebeco neaiškios padėties, provincijos ūkinė būklė nėra gera. Daugiausia kenčia smulkūs prekybininkai ir mažų imonių savininkai. Patys prancūzai nevieningi dėl savo ateities. Kvebekiečių partija su savo vadu R. Levesque žingsnis po

žingsnio veda Quebecą į atsiskyrimą.

Kaip stebėtojai pažymi, jie žino, kad dauguma kvebekiečių nebalsuos už nepriklausomybę dabar, todėl jiems reikia duoti laiko. Todėl šiuo referendumu kvebekiečiai deklaruos ne vienašališką pasisakymą už nepriklausomybę, o duoti min. pirm. Levesque įgaliojimą derėtis su federaline vyriausybe dėl politinio suverenumo, kuriame būdamos galėtų sudaryti glaudžią ūkinę uniją su Kanada. Tikimasi, kad su tokiu formulavimu kvebekiečiai sutiks. Jeigu federalinė vyriausybė atsisakys derėtis dėl jų norimo suverenumo, min. pirm. Levesque, žaisdamas paniekinančiai angliškos Kanados laikysena, galės pastumti Quebecą dar vieną žingsnį nepriklausomybės link. Anot kvebekiečių, referendumo priėmimas bus pasisakymas prieš anglų arogan-

Dievo Motina. Šis nežinomo Sibiro lietuvių kankinio iš švino sukurta šv. Marijos atvaizdas buvo išstatytas Clevelande kun. K. Pugevičiaus suruoštoje parodoje

Nuotr. J. Garlos

Rimties valandėlė

KAD LIETUVA ATGAUTŲ LAISVĘ

Kai 1917 m. spalio 7 d. Rusija paplūdo krauju, revoliucijos slibinui spaudant neapvykantis ir nukriksčionimo ugnimi, Viešpats Dievas po šesiu dienų siuntė Nekalčiausiąją Mariją, kad ji, kreipdamasi į Portugalijos tris piemenėlius, visų mūsų paklaustų, ar sutiktume pasiaukoti Dievui ir noriai priimti me kentėjimus, atsilygindami už Aukščiausiąjį žeidžiančias žmonių kaltes.

Vėliau Švč. Marija prašė mūsų visų pamaldumo Nekalčiausiosios širdžiai, kad būtų išgelbėtos kaltės besimurdančios sielos ir žemėje įsiviešpatautų taika. Deja, šis jos prašymas nebuvo išgirstas ir sekė jos pramatyta bausmė: pasaulis už nesuskaitomus nusikaltimus buvo nubautas karu, badu, Bažnyčios persekiojimu.

Norėdama sustabdyti užsiplėnytas bausmes, Švč. Marija, kalbėdama Liucijai, prašė geros valios žmonių paaugusių Rusiją jos Nekalčiausiosios širdžiai ir priimti pirmiaisiais mėnesių šeštadieniais atsistatymo Komuniją. Rodos, taip nedaug ji prašė: kalbėti rožančių, atlikti išpažintį ir priimti atsistatymo Komuniją, atsiliginant už nedėkingų žmonių įžeidimus. Už tai ji pažadėjo Rusijos atsiųrtimą ir laisvą, našą Bažnyčios apaštalavimo laikotarpį. Priešingai, "pikta

tiškumą ir jų kultūrinį imperializmą.

Troudeau priešingas

Būdinga, kad dabartinis Kanados min. pirm. P. Troudeau, nors grynakraujis prancūzas, yra priešingas Quebeco pasitraukimui iš Kanados federacijos. Manoma, kad referendumui teigiamai pasisakius, Kanados vyriausybė įsikis, ne tik norėdama patikrinti, kiek timtai kvebekiečiai yra pasisakę, bet norėdama pati sau suteikti įgaliojimą veiksmam su Quebecu. Tuo būdu būsiąs pravesas antras referendumas, bet jau visoje Kanadoje.

Daugelis angliškai kalbančių kanadiečių yra įsitikinę, kad Quebecui tapus nepriklausomu, nebūsią gero gyvenimo nei prancūzams, nei anglams. Jis tapsiąs antra Airija ar Libanu. Vyks smurtas, vyks kovos, niekas nesiąs laimėjęs ir niekas nebus laimingas.

propaganda skleis savo klaidas visame pasaulyje, keldama karus ir Bažnyčios persekiojimą... Kai kurios tautos bus sunaikintos".

Kovojoantieji pavergtosios Lietuvos žmonės gerai supranta dangiškosios Motinos raginimus: nepaisydami persekiojimo ir įkalinimo, sudeda prie jos kojų gyvo tikėjimo aukas. Vienos kard. Pranciškus Koenig "Kryžių žemės" knygos pratarėje pažymėjo: "Ryttingi Lietuvos žmonės turi kentėti dėl religinio lojalumo, nes, kaip kartą rusas man pasakė, kas nori išgyventi tikrąją krikščionybę, turėtų aplankyti Lietuvą".

Gera, kad vakaruose atsimeinama pavergtoji Lietuva ir dedamos pastangos priminti pasauliui, kad ji, nors ir pavergta, tebeegzistuoja ir laukia, kada nukris vergijos pančiai. Tačiau neturėtume atsielinti nuo mūsų tautos išpažintį ir kankinių: mūsų pareiga — belstis į amžinosios tiesos duris, tik ne į žūliais reikalavimus, o dvasinių įsipareigojimų aukomis.

Pirmieji mėnesių šeštadieniai — mūsų Lietuvos išlaisvinimo laukas. Kai įtakingi politikai mūsų reikalus nutyli, motiniška meile prabyla Marijos Nekalčiausiosios širdis, kuriai 1951 m. mūsų vyskupai paaugėjo Lietuvą. Ji prašo atsistiekti už nesiliaujamus ateistų įžeidimus pirmųjų mėnesių šeštadienių išpažintimi, šv. Komuniją ir nors 15 minučių rožančių paslapčių apmąstymu, palaikant su ja dvasinį ryšį. Tai tiek nedaug: to laiko neužtektų parašyti rimto, išsamaus laiško senatoriams ar parlamentarams. Tuo tarpu už šias pastangas garantuojama mūsų aukščiausių troškimų išpildymas: "Jei mano reikalavimai bus išpildyti, Rusija bus atversta ir bus taika".

Lietuva ir jos vaikai kenčia, šaukiasi mūsų pagalbos. Po kančios tačiau visuomet ateina Prisikėlimas. 1917 m. gegužės 13 d. Švč. Marijos pasakė tuos nuostabius žodžius — "jūs turėsite daug kentėti, bet Dievo malonė jums padės ir duos reikalingų jėgų" — tesuburia mus gegužės 13 d. Viešpaties šventovėse su maldos ir atgailos aukomis.

Kun. J. Kuzmickis

Brangiausia pasaulyje knyga yra pirmoji Gutenbergio išleista biblija, kurią už 200,000 dolerių įsigijo vienas JAV muzejus.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

Dr. Konstancija Paprockaiė - Šimaitienė

Mėlynojo bedugnėj

2 Išvydęs mus, jis staiga pasitempė. Ir trepsėdamas kojomis, verksmingu, drebančiu balsu ėmė šaukti:

— Žmonės, jūs neteisėtai pasisavinot mano bombonešį. Įsakau tuojau man jį grąžinti. Gavau komandiruotę skristi į frontą. Numesti ištisą seriją mirčių nešančių ir viską naikinančių bombų. Jų klaidūs garsai "whuummpt, whuummpt, whuummpt..." turi nuskambėti Vietname ir sudrebinti visą kraštą. Ar suprantate?

Kurį laiką tylėdami stebėjome ligonį.

— Apie ką jūs šnekate, leitenante? — nutraukusi tylą, paklausė dr. Petrou.

— Apie bombonešį, kurį jūs nuo manęs pavogėte, — netekęs kantrybės, suriko ligonis.

— Mes jūsų bombonešio ne tik nepaėmėm, bet net ir nematėm, — ramiai atsakė dr. Petrou.

— Jūs pavogėte! Pavogėte! Nėra jokios abejonės,

kad pavogėte. Aš jums įsakau. Tuojau jį man grąžinti. Bet tučtuojau. Nedelsiant. Ar girdėjot? Ko stovite, apstulbę, lyg nekalti avinėliai? Ar jums vis dar neaišku, kokią nusikaltimą esate padarę? Kuo greičiausiai grąžinkit mano bombonešį, kitaip aš telefonuosiu Washingtonui ir apie jus pranešiu. Už tokį nusikaltimą jums visiems bus paleistos kulkos ir pakauši. Suprantate?

Baisaus pykčio perkreiptu veidu, treptelėjęs koja, įsikarščiajęs, įsakamai šūktelėjo ligonis.

Mes stovėjome. Tylėdami stebėjome jo pasigailėjimo vertą veidą, išvargusias, nereikalingo rūpestio akis.

— Užteks. Neveskit mane į pasiutimą. Ko vis dar tyliate, kaip apsvaigusios žirafos. — Iš pykčio net paraudęs, pakėlęs balsą, suriko leitenantas.

Toks jo komplimentas nejučiomis iššaukė šypsenas mūsų veiduose. Ir man davė progos ilgiau slapčia stebėti ligonį. Su nustebimu sekiau jo elgesį, jo sumišimą, susirūpinusį, susikrimtusį veidą ir liūdnas tamsias akis. Ligonis purtė galvą, trepseno kojomis, o jo žvilgsnis buvo nukreiptas kažkur toli, toli...

Pagaliojau ligonis nutilo arba pavargęs, arba jam pačiam darėsi nesmagu, kad mes vis tyylim. Atrodė, lyg sustingo. Po kurio laiko atsivargę. Perbraukę rankomis veidą. Atsiduso ir pakratė galvą. Jo elgesys staiga pasikeitė. Vietoj grasinančio, jis pasidarė maldaujančiu.

— Žmonės, ne tik jūs prašau, bet ir maldauju. Grąžinkit mano bombonešį. — Nuleidęs akis, sudėjęs lyg maldai rankas, švelniu tonu prašė ligonis. Iš jo drebančių blakstienų ėmė riedėti asaros.

— Gavau įsakymą nedelsiant skristi į frontą. Jeigu laiku neišskrisiu, mane nubaus. Atims laipsnius, ordenus, sušaudys! Supraskit, kad mano

gyvybė priklauso tik nuo jūsų. Pasigailėkit manęs. Grąžinkit mano lėktuvą. Nebūkit kieti, lyg iš granito sulipdyti. — Verksmingu, drebančiu balsu, maldaujamai žiūrėdamas į mus, kalbėjo ligonis.

— Turiu skristi, skristi... Naikinti kraštą, žudyti žmones, gyvulius. Sukelti gaisrus. "Whuummpt... whuummpt... whuummpt...". Už drąsą ir vėl gausiu ordenus, medalius. Tai bus triumfas! Pakviesiu ir jus dalyvauti jame. Tačiau šiuo metu man yra reikalinga jūsų pagalba. Supraskit mano padėtį. Grąžinkit bombonešį. Veikite! Nekankinkit manęs.

— Ponas leitenante, mes jus puikiai suprantame. Tačiau nesirūpinkite. Jūs bombonešis daugiau jau nebereikalingas ir jus niekas nebais, nes Vietname karas jau pasibaigė. — Gana įtikinančiai aiškino dr. Petrou.

— Meluojat! — nervingai sušuko jis. — Tai tik sensacija! Jūs mane bandot apgauti, bet nepasisekė. Žinau, kad karas tebevysta. Todėl nekalkėkit niekų ir nedelsiant grąžinkit mano bombonešį. Man jau artėja laikas išskristi. Liko tik dvi minutės. Pažvelgęs į savo rankinį laikrodėlį, karščiavosi ligonis.

— Jūs norit mane prazudyti? Ko dairotės ir nieko nedarote? Apsimetat, lyg nieko nesuprantate. Judėkit! Skubėkit! Kur lėktuvas? Kur bombos? Kariausiu už visus! Metalinis paukštis turi nešti mirtį. Visą naikinančią mirtį! "Whuummpt, whuummpt, whuummpt..."

— Ponas leitenante, jūs nesat Vietname. Prašau, paklauskite manęs. Nulipkit nuo lovos ir pažvelkit pro langą. Pats įsitikinsit, kur esate, — tarė dr. Petrou.

(Bus daugiau)

Dalis Toronto moksleivių ateitininkų savo susirinkimo metu.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

(Atkelta iš 2 psl.)

dami ir besidžiaugdami draugais. Šventės proga išleistas laikraštėlis "Pirmyn Jaunime" — redaguotas O. Jurėnaitis, kurį platino moksleiviai at-kai.

Būtų gera, kad entuziazmas besiruošiant šventei ir pakili

nuotaika kuo ilgiau pasiliktų To

ronto at-kų širdyse...

Gegužės 30 d. Wasagoje ruo-

šiamos studijų dienos. Daugiau

informacijų galima gauti pas

Morkų Sungailą (416) 239 —

1047.

VADOVAVIMAS JAUNIMO STOVYKLOSE

Susirinkome šeštadienį Jauni-

mo centre padiskutuoti, panagrinėti

vadovavimo problemas stov-

vyklose bei mokyklose.

Pirmas pasnešesys buvo adv.

Lino Rimkaus — paruoštos pa-

stabos apie praėjusią vasaros stov-

vyklą. Programa buvo ruošiamą

šešis mėnesius prieš stovyklą,

padalinta į tris dalis. Pirmoji da-

lis buvo aštuoni darbo būreliai,

kuriuos vadovė vadovai. Temos

buvo priderintos prie penkių ateiti-

tininkų principų, pvz. šeima,

kronika, gamta, pirmoji pagalba

ir pan., kelios rimtesnės, kelios

laisvesnės.

Per dvi savaites visi stovykla-

tojai per tuos būrelius perėjo.

Laikoma, kad šis naujas bandy-

mas gerai praėjo. Antroji dalis

nustatytos programos buvo įpras-

ti užsiėmimo būreliai: tautiniai

šokiai, laikraštėlis, radijos va-

landėlė ir kt. Trečioji dalis buvo

tie programos punktai, kur visi

stovyklautojai dalyvavo — spor-

tas, dainavimas.

Toliau Linas kalbėjo, kokios

problemos iškilo stovykloje. Jos

išėjo iš vadovybės ir stovykla-

tojų. Vadovybės trūkumai prasi-

deda, kad jie neprofesionalai, bet

savanoriai. Jie nepasiruošę vado-

vo pareigas atlikti ir iš tikrųjų

dažnai neturi žinių, kokios tos

pareigos yra. Pareiga vadovo yra

būti pasiruošusiam darbui 24 va-

landas per dieną. Jis (jinai) ne-

turi atsivėžti pašalinių darbų

į stovyklą. Jų darbai nesibaigia,

kai asmeniškai būreliai išsiskirsto.

Vadovai kartu turi dirbti, pasi-

dalindami mintimis, bei pasiūly-

mais, kaip stovyklą praversti.

Stovyklautojų problemos prasi-

deda, kai jie dažnai atvažiuoja

į stovyklą nemorėdami, nepasiruo-

šę prisidėti prie visų dienotvar-

kės punktų. Jie laukia, kad vado-

vybė juos motyvuotų, juos pa-

kankamai sudomintų dalyvauti.

Sis požūris tuomet ir reiškia, kad

maža dalis stovyklautojų susirū-

pina nuotaiką iškelti gausiu da-

lyvavimu. Jie ieško dirbtinos

nuotaikos, kur prisidėjimas suma-

žintas, būtent alkoholio, bei nar-

kotika vartojimas.

Stovyklautojai iš anksto neruo-

šiami stovyklai, tai Lino pasiūly-

mai lietuvių vadovybė. Pirmas pa-

siūlymas buvo, kad vadovybėje

būtų įtrauktas profesionalus žmo-

gus, kuris patyręs dirbti su jau-

nimo problemomis. Sis būtų pata-

rėjas ir stovyklautojams ir vado-

vams, jei iškiltų kokie neaiš-

kumai. Jis objektyviai naudotų

psichologijos ar vadovavimo ir

patarimų mokslus problemoms

išspręsti. Antras pasiūlymas buvo

išvystyti nuolatinę programą sto-

vykloms. Daugelis jaunimo perei-

na kelis metus stovyklos, tai būtų

grynas žmogaus socializacijos

procesas, kad kiekvienais metais elgesio

išvystymas būtų pristatomas vi-

siems.

Antrasis popietės pokalbis bu-

vo Rimo Gražulio, kuris yra stu-

dentų dekanas Chicagos gimnazij-

oj. Jis patvirtino, kad stovyklas

ruošti sunku, nes reikia patenkin-

ti dvi grupes: tėvai nori kuo dau-

giau drausmės, stovyklautojai no-

ri kuo daugiau laisvės. Vadovai

turi surasti vidurkį, kuris visiems

prieinamas. Sunkumai ateina, kad

kiekvienas asmuo bijo, kad jo ne-

pradėtų nemėgti, jei griežčiau

laikosis. Yra daug svarbiau, kad

tave gerbtų. Stovyklautojai žino,

ko iš jų reikalaujama. Jie gerbia

tuos, kurie juos priverčia daryti,

ko jie nenori, bet žino, kad reiki-

čia daryti. Jei taisyklės žinomos

iš anksto, tai stovyklautojai ir

vadovai žinos, kaip toliau kartu

dirbti, mažiau nesupratinimų bus.

Vadovui reikia pagalvoti, kaip

norėtų, kad kas jį tvarkytų toj

pačiojo padėtyje.

Reikia laikytis taisyklių, nes

kai nusileidi kai kuriems, kad ta-

ve mėgtų, jie iš tikrųjų tik juok-

sis iš tavęs. Reikia tam tikrą tar-

pą laikyti nuo stovyklautojų, kad

tavo autoritetas būtų aiškus. Ne-

būt neprieinamu, bet nemėgint

būti „geru draugu“. Elgesys, bal-

sas ir veido išraiška svarbesni

už tariamus žodžius — nesude-

rintos šios ypatybės padaro nesu-

spratinimą. Vadovas turi nemėg-

ti būti tuo, kuo jis nepasiruošęs

būti. Nors negali stovyklautojus

palikti be priežiūros, nereikia juos

atidžiai sekti kas minutę. Geriau,

kad būtų matomas.

Mandagumas yra būtinas, jei

norai, kad atsiliepiamas į tavę bū-

tų mandagus. Visada reikia išaiš-

kinti kas vyksta ir kodėl, nes daž-

nai nesupratinami įvyksta, kai

stovyklautojai tikrai nežino, ko-

dėl taisyklės yra nustatytos. Iš-

aiškinimas parodo, kad vertini

stovyklautojus, kaip sumanius

žmones, vertingus demesio ir lai-

ko. Kai stovyklos tvarka ko nors

reikalauja, vadovui reikia vartoti

„mes“, ne „aš“. Bausmė taip pat

neturi būti asmeniškai dalykas

ir vadovas neturi asmeniškai už-

jausti stovyklautojo įžeidimą.

Geras vadovas niekad nepriža-

da iko negali išpildyti, nes tai

yra melas. Tuo pačiu, jis turi

įvykdyti bausmę už nusikaltimą,

nes neįvykdymas taip pat yra me-

las. Viešas barimas dažnai priei-

na prie to, kad stovyklautojas

jaučiasi, kad jis turi prieš drau-

gus atsiliepti už pažeminimą.

Taip pat vadovas niekada netu-

rėtų įsileisti į gincus su stovyk-

lautoju, nes tuomet vadovas ma-

no, kad jis turi „laimėti“, kad

savo autoritetą išlaikytų. Iš tik-

rovų, tas laimėjimas jį pažemina

stovyklautojų akyse.

Nors visi šie punktai, turbūt,

gerai žinomi, sunku juos įvykdy-

ti. Kai staigus įvykis reikalauja

greito veikimo, yra tuo sunkiau

greito veikimo, yra tuo sunkiau

DZŪKŲ KULTŪRINIAI BRUOŽAI

JONAS MIŠKINIS

Kiekviena tauta turi būdingų bruožų. Jie leidžia vieną tautą atskirti nuo kitos. Tokių savo tautos bruožų turi ir kiekvienas tautos narys. Bet ir tos pačios tautos paskiros sritys turi savo skirtumų. Pavyzdžiui, džiukai, žemaičiai.

Kiekvieną veikia aplinka, kurioje jis gyvena, dirba, auga, kuria. Džiukams turėjo įtakos ankstyvosios ar, kitaip sakant, senesniosios — romantiškos Džiukų.

Džiukų didžioji ir plačioji sijos girios su gausiais giesminiais paukščiais įkvėpė džiukams savitą lyrišką jausmą, kurį su prato, pajuto, atkūrė jų poetai, rašytojai.

Džiukų veikė ir visa eilė sraunų ir vingiuotų upių, ežerų, kalvų, kalnelių, pilikalnių gausu. Tie žavūs gamtos vaizdai džiukų veikė ir veikia taikiai, šventai. Kaip šventai ten dvelkia gamtos nuotaika tyliais vakarais, kada ne tik gūdi giria, bet ir atskiri medžiai su savo šeima — paukščiais ir žvėrimis amžių pasaką seka.

Apie džiukų vidaus pasaulį kalba ir lyrinės dainos. Džiukų dainos yra lyg tas skaistus, tyras krikščioniškas vanduo, suteikias tik-tai pačias skaisčiausias savo ypatybes. Daina žadina ir ugdo patriotizmą, o širdy įdiegia meilės jausmus ir prisirišimą prie gimtojo krašto.

Ta gamtos savybė atsispindi džiuko siekioje ir būde. Ir nors jam Praamžius lėmė nelengvą gyvenimą ir daugybę priešų nuo senovės laikų iki šių dienų, tačiau jis savo jėgum ir gera nuotaika visą ilgą laiką nugalė. Čia nuo senovės skamba dainos ir įvairūs padavimai apie karžygius, kuriuos gausiausiai yra Dainava ir jos dainius Krėvė — Mickėvičius. Nemirė Dainavos dvasia ir dabar, nors ir vargingos jos gyvenimo sąlygos, varžo nuošmaus pavergejo grandinės. Džiukai tik daina ramina, kuri plaukia per miškų gelmes ir mėlynus tolius, nepripažindama jokių sienų nei varžų. Kur skamba daina, ten dar nemirė karžygiškumas. Džiukas tą karžygišką dvasią labiausiai pajunta...

Džiukai taikingi, ryžtingi, draugiški, patikimi. Jie senovės laikais išgyveno daug audringų die-

viską objektyviai pergalvoti, jei tam nesi pasiruošęs. Vadovo darbas nelengvas ir dažnai neįvertinamas kitų. Reikia atsiminti, kad žmonės daro kuo geriausia pagal susidariusias sąlygas.

Kristina Veselkaitė

VADOVAVIMO MISIJA

Sekmadienio rytą kun. Stasys Yla Ateitininkų namuose kalbėjo tema "Jaunimo vadovo misija ateitininkijoje ir išvijoje". Jis pradėjo mintimis, kad vadovavimas yra menas, tuomet sunku tą meną apibūdinti. Tai ir vadovavimo misija yra paslaptis, nežinia kaip atsiranda.

Vadovo požiūris į vaiką yra svarbi dalis jo pasiekimui. Montessori teorija yra, kad kiekvienas vaikas yra paslaptis, reikia elgtis kaip su žmogumi, kuriame paslėptas Dievo kūrybos perlas. Kiekvienas turi gerų ypatybių. Ateitininkų ideologija ir organizacija plačiai išvystyta, ji apima visas gyvenimo dalis ir amžius. Tai viena iš priežasčių, kodėl ateitininkija jau 70 metų gyvuoja, per visokius sunkumus išliko.

Kun. St. Yla mano, kad jėga ateina iš ideologijos. Kai per daug priežiūros, iniciatyva ir kūrybingumas lieka nesuderinti žmogaus asmenybėje. Per kursų jaunimas išmoka teorijas ideologijos, bet stovykloje galima kūrybingumą išskirti ir gauti patirties.

Vadovauti yra vesti, pagelbėti, prakalbinti: išgauti iš stovyklautojų žinomi, sunku juos įvykdyti. Kai staigus įvykis reikalauja greito veikimo, yra tuo sunkiau

nu. Tačiau jie kantriai ir patvariai vilko ir dabar velka sunkią savo vargo našta, o sutiktus gyvenimo kely skausmus įamžino dainose, pasakose ir padavimuose.

Gausi istorinių liekanų

Apie žiląją Džiukų praeitį byloja ne tik buvusios sodybos, akmenys, žalvario bei kiti radiniai, bet ir pilikalniai, alkavietės ir senkapiai. O tokių istorinių liekanų Džiukijoje labai daug. Pamiškėse, pačėrėse, tarpbaliuose stūkso tie senovės liudininkai — paminklai.

Vieni pilikalniai supilti labai seniai, dar akmenis amžiuje. Kai kuriuose iš jų būta gyvenamųjų vietovių. Tačiau svarbiausias jų uždavinys — apylinkė gintis nuo priešų. Senesniųjų laikų pilikalniai čionai nedideli ir tik vietos žmonių teiginiai.

Vėlyvesniųjų laikų pilikalniai žymiai didesni. Jų šlaitai nukasti stačiai, aplink juos yra užsilikę apkasamo pylimo žymiai. Tokie pilikalniai stūkso aukštesiose vietose, arti vandens: upių bei ežerų. Kai kuriuose pilikalniuose pastebima ir randa akmenis amžiaus žmonių kultūros žymiai.

Pilikalniai

Džiukijoje, ypač abipus Nemuno krantų, pilikalnių yra visa grandinė. Atrodo, kad jie turėjo anais senovės laikais didelės strateginės reikšmės. Tokių pilikalnių viršūnėse būdavo sargybos, kurios pastebėjusios priešą, duodavo žinią kitoms pilims. Stipresni vyrai bėgdavo į pilį gintis, silp-

LB Brighton Parko, Chicagoje, apyl. susirinkime. Prieky matyti Jadvirskis, Masilionis, Masilionienė, Lungys.

turi budėti, kad būtų ten, kur reikia, kada reikia. Tačiau vadovavimas negali būti apsprendžiamas taisyklėmis — patirtis, noras ir misija išugdo gerą vadovą.

Misija, pagal žodyną, tai pasiuntinybė, išpareigojimas. Geram vadovui neįkyla klausimas — jis įvykdo tą nujautimą ir perorganizuoja savo gyvenimą vadovavimu. Vadovui yra vidinis balsas, kuris jį veda ir neleidžia. Technika vadovavimui ne pagrindas; jei būtų, tai vadovas pasidarytų dirbtinas, lyg užsukta mašina.

Kun. S. Yla tvirtino, kad vadovavimas sunkus darbas. Vadovas negali reikauti iš kitų, ko jis neįgyvendina. Vadovas niekad neturėtų pasidaryti centras savo darbų. Tuomet jis praranda savo misiją ir savarankiškumą jį valdo. Kai žmogus turi poziciją, tai nereiškia, kad jis vadovas. Dažniausia geriausi vadovai tie, kurie dirba neieškodami garbės iš visuomenės. Jis pasitenkina žinodamas, kad jis savo darbą gerai išpildo.

Kristina Veselkaitė

neslėję, moterys ir vaikai, liisdavo į girių tankumynus.

Taip pat Džiukijoje yra ir tokių pilikalnių, prie kurių iš trijų pusių nebuvo galima prieiti. Šie pilikalniai būdavo apkasami pylimu. Tarp kalno ir pylimo būdavo gilūs griovys, į kurį kartais prileisdavę vandens. Viršų dar aptverdavo stačia rasti tvora. Tokios pilys statydavo trobesius. Iš tokių pilių per balą eidavo slauri, vingiuoti, akmenimis grįsti keliai. Jie būdavo apaugę žole arba apsemti vandeniu, ir tik vietos gyventojai juos težinodavę; priešai jais negalėdavo pasinaudoti. XIV amž. jau buvo mūrijaus iš akmenų bei plytų pilys. Jose gyveno karo vadai ir kariai. Iš žymesniųjų tokių pilikalnių Džiukijoje pažymėtini prie Nemuno: Liškiavos, Metkinės ir Punios.

Aplamai, šie pilikalniai turi didelės patriotinės reikšmės. Žinoma, kaip labai mylėjo mūsų protėviai laisvę. Todėl, kai emė lankytis į Lietuvą kryžiuočiai, lietuviai kovodavę su jais iki paskutiniųsios. Matydami nebeįstver-sią, bevelydavę patys išsižudytį negu vergijon patekti.

Karžygiškai gynė savo laisvę. Istorija byloja, kad tokių didvyriškų atvejų lietuvių džiukų karuose su kryžiuočiais yra buvę nemažai.

Nūdien vargu besuprantama, kad ano meto lietuviai gyvybę daug mažiau brangino ir mažiau mirties bijojo, negu šiais laikais. Žmonės anuomet savo noru pasirinkdavo mirtį. Pavyzdžiui, vienas kronikininkas rašo, kad pagal savo religines pažiūras penkiadešimt lietuvių moterų, suži-

nojusios apie kaitynėse žuvusius vyrus, pačios savo noru ant liepsnojančios Punios Margio kalno susidegino.

Kadangi pagonys vyrai, jei patekdavo kryžiuočiams į nelaisvę, būdavo dažniausiai be galios žudomi, tai ir moterys jausdavosi šiame gyvenime neberekalingos ir stengdavosi persikelti kartu su savo vyrais į gyventi į kitą pasaulį. Todėl tokia tragedija buvo su garbingu žūkiu — geriau žūti, bet priešui nepasiduoti, ano meto lietuviams religiskai — psichologiškai suprantama. Tai buvo tikras lietuvių pasiaukojimo pavyzdys.

ACE ROOFING
Industrial and Commercial Accts. Invited.
Lithuanian community given priority
Free Estimates — Insured
Flat roofs — Hot tar — Coating
Gravel — Aluminum
798-0244; 18025 Dixie Hwy. Homewood

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. 925-5063

ISPANIJA AKIAI, ŠIRDŽIAI IR GOMURIUI

STEFANIJA STASIENĖ

Galvodami apie Ispaniją, savo vaizduotėje paprastai piname gražiausius vaizdus: gitarų muziką, kastanečių skambėjimą bei romantiškus pastatus su gelėse paskendusiais balkonais.

Tačiau ne visur šio pietietiško žavesio ir lengvumo ten jaučiama. Keliautojui daugiau ir akis krinta Ispanijos meno turtai, nes ten ištisi miestai kaip muziejai. Dauguma jų dar dvelkia viduramžių dvasia, kur trubadūrai kūrė meilės elegijas ir jas nešė per Europos karališkuosius dvarus. Čia menininkai bei architektai statė pasakiškas pilies, tačiau ir jos buvo greit sugriautos įvairių užkariautojų. Jų paliktus pėdsakus galima ir dabar stebėti tokių spalvingų, mozaikinę ispanų kultūrą.

Šalia šio margo meno amžių slinktyje Ispanijoje išsivystė ir gana margas kulinarijos menas.

Gal niekur taip dramatiškai į maistą nebuvo žiūrima, kaip Ispanijoje. Gastronominės atvilgiu šis kraštas yra dalinamas į 5 sritis: Andalūziją, Kataloniją, Galiciją, Azaroną ir Valenciją. Kiekviena ši sritis pasižymi savo individualumu ir originalumu. Kalnuose ir šaltesnėse vietose mėgiama garši cocidos. Tai mėsos, pupų ir šakniavaisių mišinys. Tuo tarpu atvirose lygumose lengvos sriubos, žuvų, aštrių, migdolų, ryžių ir kiti patiekalai. Tačiau daugiausia dėmesio ispanai skiria sriubai. Kažin ar kita kuri nors tauta pasaulyje gali išvirti tiek įvairių sriubų, kaip ispanai. Sakoma, kad arabai paliko ispanams ne tik 1001 pasaką, bet ir 1001 rūši įvairių sriubų. Kulinarijos mene čia labiau negu kur kitur išliko geros sriubos skonis, tai, ką ispanai vadina La buena sopa. Gerai sriubai paruošti ispanai turi ir visas reikalingas medžiagas: šviežias daržoves, gerai prinokusius vaisius, ypač alyvų vaisius bei gerą vyną ir t.t.

Sriubas jie gamina tirštus — pate, švarų sultinį — caldo ir šiek tiek sutirštintą — crema.

Labai populiarī sriuba tai gaspacho, siekianti dar maurų laikų. Tai šalta vitaminais turtinga sriuba.

Milžiniškų erdvių ir saule degančių horizontų Costa del Sol sritys sudaro įspūdį, lyg Ispanijoje nėra kalnų. Tačiau Andalūzijos didelė dalis remiasi į gana aukštus kalnus, kur ir gilios žiemės pasitaiko. Šiame krašte mėgiama šiltos sriubos ir ne veltui sakoma, jog sriuba šio krašto gyventojams atstoja centralinį šildymą. Čia mėgiama stiprios mėsos sriubos, dažnai vištinė, verdamas kartu su kumpiu. Toks mėsos sultinys vėliau sutiršinamas per sietą ištrintom daržovėm, ir įpjaustomi gabaliukai kumpio. Prieš duodant į stalą, į kiekvieną lėkštę įleidžiamas žalias kiaušinis, ant kurio užpilama karšta sriuba. Tai Grenadai labai mėgiama sriuba.

Kulinarijos mene iškilusia provincija laikoma Katalonija. Tik, deja, Katalonijos virtuvė daug pasiskolinusi iš prancūzų. Mat, Katalonijos ilgas pajūris su keiliais uostais, ypač Barcelona, kur ateivių įtaka kulinarijoje labai jaučiama. Tai turi ir savo gerą pu-

Veldzquez (Ispanas, 1599-1660)

Senelė kepanči kiaušinius

se, nes nejučia stagnacijos, o vis senom idėjom pritaikomos naujos kryptys. Ten beveik kiekviename restorane ta pati sriuba kuo nors skiriasi, nes iš 30 klasiškinų receptų jie padaro šimtus variacijų. Populiariausia sriuba čia vadinama valandos ketvirdačio sriuba, sopa al cuarto hora. Aišku, pavadinimas neatitinka čia minėto laiko. Paprastai ispanų kulinarijoje be česnako retai apsieinama. Česnakas naudojamas ne tik prie mėsų ar salotų, bet ir sriubose. Virtas česnakas, žinoma, nustoja savo stipraus kvapo, o palieka tik tam tikras skonius sriuboj. Labiausiai jis mėgiamas Galicijoje. Čia kiekvieną šeimininkę supjaustytą česnaką sudeda į butelį ir užpila alyva. Pastovėjęs alyvoj, česnakas išsitrįsta. Tokią česnakų prisotintą alyvą čia vartoja sriuboms bei salotoms.

Tipiška to krašto sriuba yra cocido castellano, kaip ir cocido Andalusia. Tai bent dviejų mėšų išvirts sultinys, kuris, duodant į stalą, sutiršinamas makaronais.

Valencija nors ir sudaro atskirą kulinarijos sritį, tačiau ko nors ypač pažymėtino neturi. Šioje srityje auga daugiausia ryžiai, todėl tipiška šiam kraštui sriuba yra pagruzdintų ryžių sriuba — arroz tostado.

Apskritai kalbant apie ispanų sriubas, reiktų pažymėti, kad vi-

šos jos remiasi stipriu mėsos sultiniu su daržovėm ir prieskoniais. Ypač jie moka gerai suderinti prieskonius ir labai apsaikūtuotom proporcijom juos naudoja. Nė vienas prieskonis paprastai iš bendro derinio neišsikiša. Prieskoniai čia dedami į sriubos sultinį, kada šis sutiršinamas. Prieskoniai tai kitas maurų palikimas Ispanijoje. Mėgiamiausi yra šie: coaiandros, kardomonas, anyžiai, cinamonas, pipirai ir t.t. Šie, žinoma, suteikia ispanų virtuvei daug kulinarijos paslapčių.

Peržvelgus ispanų sriubas reikia pastebėti, kad kai kurios sriubos populiarios ir Amerikoje, pvz., gaspacho (šalta daržovių sriuba), kuri lengvai pagaminama.

Imti: 2 vid. dydžio pomidorus, pusę žalio pipiro, 1 vid. didumo agurką, 1 nedidelį svogūną, 3 puod. pomidorų sunkos, 1 valg. šaukšt. citrinos sunkos, pusę arbat. šaukšt. druskos, vieną ketvirtį šaukšt. cukraus, vieną ketvirtį šaukšt. pipirų, 1 skiltelę česnako, pusę arbat. šaukšt. saldinio baziliko.

Daržoves susmulkinti ir elektriniu prietaisu sutrinti į tyrę. Įdėti prieskonius, atšaldyti. Teikiant į stalą įdėti susmulkintą česnaką ir truputį smulkiai supjaustytą petražolę. Ši sriuba tinka patiekti ir stiklo taurėse su ledo gabaliukais. Tada papuošiama dar petražolių šakele.

Rima Valiulytė laimėjo BLKM stipendiją

Rima Valiulytė, laimėjusi Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus Moterų gildos meno premiją — stipendiją studijuoti meną.

Rima Valiulytė gimė Montrealyje, Kanadoje. Dar kūdikiu būdama, atvyko su šeima į Chicago ir čia apsigyveno Marquette parke apylinkėse. Mokėsi parapijos mokykloje ir baigė 8 metų lituanistinę mokyklą. Šios mokyklos metraštyje "Vyturėje" pradėjo rašyti ir iliustruoti rašinėlius. Baigė Aukštesniąją lituanistinę mokyklą Jaunimo centre ir lankė Pedagoginį lituanistikos institutą. Šiuo metu moko antrąjį skyrių Dariaus-Girėno lituanistinėje mokykloje. Dar mokykloje būdama, mėgo skaityti ir pradėjo pati rašyti "Tėvynės Žvaigždutėje", "Eglutėje" ir vėliau "Ateityje". Treji metai jau laimi "Ateities" žurnalo skiriamą premiją už iliustracijas. Šiais metais baigdama Marijos gimnaziją, palieka savo darbo įrodymą. Šiais metais Rima pradeda mokyti pirmąsias puslapis jos kruopštus

MŪSŲ VEIKLA

— Chicago Lietuvos moterų klubo priešpiečiuose, ruošiamuose trečiadienį, gegužės 14 d., Beverly Country Club patalpose, 8 debutantės bus supažindintos su klubo narėmis bei jų viešiomis. Kiekvienai debutantei bus įteiktas gintaro papuošalas, kurį ji nešios Gintaro baliuje. Programą atliks gintarėlės. Popietės šeiminkės — Leonita Dargienė, Dorothy Jakubs ir Marija Utz.

— ALIAS (Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Moterų pagalbinio vieneto naujoji valdyba susirinko posėdžiui pas Birutę Briedienę ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Birutė Briedienė, vicepirmininkė Elena Varanienė, sekretorė Raminta Sinkienė ir narė Donata Burbienė. Posėdy dalyvavo ir ALIAS naujai įrinkta pirm. arch. Bronė Lukšaitė-Kovienė. Svarstyti ateities planai. Dar prie vaišių daug diskutuota apie veiklos pagyvinimą.

ŠAUNIOS MŪSŲ GINTARĖLĖS

Chicago Lietuvos moterų klubo 20-tas Gintaro balius įvyks šeštadienį, birželio 7 d., Conrad Hilton viešbučio didžiojoje salėje, kur aštuonios jaunos lietuvaitės bus pristatytos Chicago visuomenei. Jos yra išimtinai stiprios akademiniam išpareigojime, taip pat randančios apšiai laiko įsijungti į įvairius sporto, kalbų, dramų, muzikos klubus, studentų organizacijas bei tautinių šokių grupes. Šio balius metu gausias pelnas yra skiriamas aukštesniojo mokslo siekiančių lietuvių stipendijom.

Klubo narės stengiasi, kad šis suaktyvinis parengimas praeitų ypačiai pakilioje nuotaikoje.

Debutantė Karolina Laimutė Kausaitė, Antaninos ir Petro Kaušų dukra, Chicago, Ill., šimt baigė Marijos aukšt. ir Chicago aukšt. lituanistinę mokyklą. Puikiai kalba lietuviškai. Priklauso lietuvių skautų organizacijai ir tautinių šokių grupei "Grandis". Yra laimėjusi medalius bėgimo lenktynėse. Skambina pianinu, renka pašto ženklus ir monetas. Slidinėja, žaidžia tinklinį. Tolimesnėm studijom yra pramėsiusi galtingųjų seserų šaką ir vėliau mediciną.

Gintarėlė Rita Dana Bazytė, Danos ir Vinco Bazių dukra, Oak Lawn, Ill., gegužės mėn. baigė Marijos aukšt. mo-

darbo pavyzdys. Pirmasis jos mokytojas buvo dail. Viktoras Petraavičius, vėliau dail. ses. Mercedes ir ses. Kathleen Smith. Jie jai rodė kelia, visuomet paskatindami. Šiais metais Rima pradeda mokyti pirmąsias puslapis jos kruopštus

D. Tarabildienė

Laukų Madona (1942, litografija). Nuotrauka A. Grigalio

! MOTINOS NAMUS

J. AUGUSTAITYTĖ-VAICIŪNIENĖ

Mes vaikščiodavome ežiomis, dobilienu takeliais
Ir grįždavom pro sodą pro jurginų liepsną ir rūtas,
Pro melsvą kryžių kampe sodo ties varteliais,
Aukas padėjusios už iškeliausias iš šių namų kultas.

Ir barstėme namuos tuos žiedus pievoj prirašytus —
Kačpėdeles, katiliukus, čigoną, niežulius...
Mama, man rodė, didelę gelę pavytus,
Praugusius pušynus, liepas, obelis ir kadugius žalius.

Pralėkdavo mintis, kas būtų, jeigu jos nebūtų!
Liūdnei žiūrėtų gražūs tie baltoms langinėms namai...
Sušaltų ašaras ant dievmedžių ir rūtų,
Nūtūptų vėjas liepos šakose žemai.

Atbudus vienšia ant kranto lėkšto
Patvinusiosios upės vandeningos didelės...
Putodama ji seną pranašystę, melą dėsto...
Dairaus atplaukiančios iš rankų motinos gėlės.

Ir ilgesys bedugnėms akimis... Didžiulis...
Grįžti į motinos baltoms langinėms namus,
Kur ji po šilkinę veją gimtojo žemę guli,
Kur beržas verkia prie jos kapo neramus.

kyklą, kur 3 metus buvo įrašyta garbės studentų organizacijos sąrašą ir yra šios organizacijos sekretorė mokykloje. Priklauso Rutos rateliui ir vokiečių kalbos klubui. Schmitt-Bauer stipendijų programos priešpaskutinio lygio laimėtoja DePaul universitete. Puikiai kalba lietuviškai. Įsijungusi į apšiai savanoriškų išpareigojimų mokykloje: paruošia akademinių silpnų studentų, kepa pyragus lėšų sutelkimiui ir t. t. Skambina pianinu, slidinėja, šoka ir mėgsta kulinariją. Aušros tunto skautė 11 metų. Tautinių šokių grupės "Suktinio" narė. Priimta į DePaul universiteto biznio administracijos studijas.

Debutantė Judita Ann Vaikutytė, Denise ir Jono Vaikutų dukra, Indian Head Park, Ill., šimt baigia Lyons Township aukšt. mokyklą, kur šalia pagrindinių akademinių išpareigojimų eina mokinių asistentės pareigos. Ji yra mokyklos radio stoties programos pranešėja (disc jockey); kalba ispani-

kai. Laimėjusi pirmą vietą bėgime, apdovanota pažymėjimu už jodinėjimą. Skautė. Groja fleita, vargonais. Mėgsta slidinėti, plaukti, čiuožti. Savanorė-pagalbininkė specialioje olimpiadoje; asistavusi kraujo teikimo vajuje. Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupės narė. Tolimesnės studijos Northern Illinois universitete, kur pasirinko kompiuterių mokslų studijas.

Neris Marija Pupitė, Nijolės ir Antano Pupitų dukra, Chicago, Ill., šimt baigia Marijos aukšt. mokyklą ir lygiagrečiai lanko Chicago miesto kolegiją bei Lituanistinę pedagogikos institutą. Yra "Rutos" ratelio pirmininkė. Priklauso mokykloje vokiečių kalbos ir Marquette Parko bažnyčios jaunųjų klubams. Laimėtoja mokslinių projektų pasirodyme. Skautė. Kalba vokiškai. "Suktinio" šokių grupės narė. Patarnauja įvairių organizacijų parengimuose. Mėgsta šokti ir slidinėjimą. Studijas tęs Illinois universitete, Champaigne-Urbana.

TAUTINIŲ DRABUŽIŲ PARODA

Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus Moterų gilda kasmet sukuria iškilmingus pietus savo narėms ir svečiams. Šių metų pietus įvyko Drake viešbučio salėje gegužės 3 d. Eleonora Zapolia, pasveikinusi viešnius, kvietė vaišintis, nes po pietų ir rimtesnioji dalis yra žymiai malonesnė. Po pietų pats St. Balzekas Jr. gyvai supažindino svečius su muziejaus istorija. Muziejus yra vieta telkti lietuvių kultūros turtą, ir tuo pačiu Chicago miesto praturtėja. Moterų gildos vardu Vilhelmina Lapienė supažindino svečius su Rima Valiulyte, kuriai skiriama 500.00 dol. stipendija studijuoti meną.

Įdomiausių šios popietės programą pateikė Aldona Veselkienė. Ji nupasakojo lietuvių tautinių drabužių audimo istoriją, ją susiedama su papročiais, aplinka ir vietovėmis. Drabužių modeliauvo: Alvydė Eitutyte, Rimigaudas Kasiulis, Laura Michelevičiūtė, Ramona Stankutė, Paulina Vaitaitienė, Loreta Grišmanauskienė, Rita Bazytė, Daiva Valaitytė, Augusta Šaulienė, Renata Aleksuniūtė. Pražingsnavo marga spalvais raštais pasipuošusios moterys, žavėdamos žiūroves. Šie drabužiai spindėjo savo meniškumu puošnioje salėje, šviečiant kristaliniams sietynlui. Jie kėlė pasididžiavimą savo prosenelių, močiutų išradimams. Jos raštus rinko ir įrašė į pavzdžių savo aplinkumoje: gėlės žiedė, eglės žalumė, audimo gijų sukeltimeuose. Modeliuotojas palydėjo Alvydė Eitutyte kanklių muzika ir Rimigaudas Kasiulis birbyne. Vienu metu net buvo pavaidinta jaunamartės nuomoto užrūšimo tradicija. Popietė baigta, padainuojant "Močiute, širdelė, tai tau, tai tau..." Rodomų drabužių audėjos buvo Anastazija Tamošaitienė, Aldona Veselkienė ir Alda Dragunaitienė.

Tokių popietė suorganizuojamas ir parodomas mūsų audinių lobyno platesnei visuomenei yra labai sveikintinas. Padėka priklauso energingosios šios gildos veikėjos Vilhelminai Lapienei, pirmininkei E. Katauskinei ir S. Wenskienei su visu būriu padėjėjų. Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus Moterų gilda yra gyvastingas mūsų moteriškosios visuomenės sambūris.

V. G.

Vilija Rita Sutkutė, dail. Ados ir dr. Prano Sutkų dukterė, Homewood, Ill., birželio mėn. baigė Homewood-Flowermoor aukšt. mokyklą, kurioje yra V.J.C.A. klubo pirmininkė. Priklauso mokyklos reprezentacinei sporto grupei. Žaidžia tinklinį, mėgsta slidinėti, buriuoti ir stengiasi išvystyti meno talentą. Kalba lietuviškai, angliskai ir ispaniskai. Skautė. Planuoja siekti galtingosios sesers profesijos.

(Bus daugiau)

UŽUOJAUTOS GALIA

Užuojauta yra strėlė, kuri gali perdurti storiausią sieną, sako kiniečių priežodis.

Loretto ligoninės savanorės, patarnaujančios ligoniams ir ligoninėje dirbantioms seselėms, su šios ligoninės vadovybe.

KANADOS ŽINIOS

LONDONISKIO VESTUVĖS TORONTE

Windorietė tai Rūta Čerškutė, o londoniškis — Vytautas Valaitis. Jų sutuoktuvės įvyko 1980 m. balandžio 26 d. Lietuvos Kančinių šventovėje, Mississaugoje, netoli Toronto. Apeigas atliko Londono (Ontario) lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Staškus, dalyvaujant ir Lietuvos Kančinių parapijos klebonui kun. Petriui Azubaliui. Švento Rašto skaitymas apie meilę ir sutuoktinių pareigas skaitė pamainomis Jurgis Valaitis, jauniojo brolis bei Naomi Pengelly, jaunosios draugė. Sventišką — vestuvinę nuotaką kėlė Andrius Petrašiūnas vargonų bei gitaros muzika ir keturių jaunų moterų (Remigijus Bliškys, Irenos Jokubaitis — Čerškienė, Liucės Petrašiūnaitės — Des Rofiers, Aldonos Tautkevičienės) giedojimas. Iš keturių porų — pamergių — pabrolių palydos rašydamos stokoju poros pavardžių, tai nė žinomųjų nedėsiu.

Puota įvyko Anapilio didžiojoje salėje. Kadangi jaunosios tėvas prieš ketelį metų šį pasaulį paliko, o jaunojo — sunkios ligos kankinamas gulė ligoninėje, su duona, druska ir vynu jaunavedžius pasitiko motinos Aldona Čerškienė ir Juzė Valaitienė bei krikštėnai Stasys Paketūra ir Vincas Narkevičius.

Vaišės pradėtos kun. J. Staškaus malda ir sekusių tostu jauniesiems. Originalus dalykas šiose vestuvėse buvo du programos vadovai. Jaunosios brolis dr. Andrius Čerškus ir jaunojo svainis David Yaeger kartu laikėsi prie mikrofono. Ką pirmasis sakėdavo lietuviškai, tą antrasis atkartodavo angliškai. Kaip įprasta jauniems, dar į savo gražbylystę neįsimylėjusiems, abu reikėsi trumpai, sklandžiai, nuolat svečius prajuokindami kokių humorų perliuku. Paskelbus sveikinimo telegramas iš įvairių Amerikos miestų bei iš Lietuvos, ilgiausią sveikinimą žodžiu perskaitė jaunosios teta Irena Raškėvičienė, neseniai iš tėvynės atkėliavusi ir Kanadoje apsigyvenusi. Tai buvo bene 10 pėdų (ar gerų trijų metrų) ilgio popieriaus rietimas, primargintas eiliuotais žodžiais ir piešiniais (sveikintoja esanti ir poetė ir dailininkė). Po jos labai rimtai kalbėjo vienuomenininkas Vincas Ignaitis, kuris iškėlė jaunavedžių lietuvišką nusiteikimą ir reikė viltį, kad per juos lietuviybė ilgai liks gyva. Jurgis Valaitis, jauniojo brolis, tik keliolika mėnesių už jį vyresnis, kalbėjo humoristiškai. Rūtai ir svečiams paaiškino, kokią vyra ji gauna, pirma autoritetingai pareiškęs, kad brolių gerai pažįsta ir žino ką kalbės.

Sodriausiai, rašikliais prabėgė Juzė Valaitienė. Trumpai pasakojė, kaip penkiems savo vaikams diegė lietuviybę ir kaip troško, kad jie lietuviškas šeimas kurėtų. Prisiminė pirmąjį susitikimą su Čerškų šeima ir pokalbį apie lietuviškas vedybas, nors tuo metu abiejų šeimų vaikai tebelankė pradžios mokyklas, o tėvų susitikimas buvo tik atsitiktinis. Tarp džiaugsmo žodžių išpynė

ir atodūsis apie sergantį vyrą, bet tuojau buvo akcentuota, kad ir jis Vytauto pasirinkimu didžiulio jasi. Kaip prieš pusmetį po jos kalbos dukters Danutės vestuvėse, taip ir dabar, kalbėti baigus, svečiai šią narsią motiną ir žmoną pagerbė atsisojimu ir ilgais karštais plovimais.

Ar iš dviejų programos vedėjų pasimokė, ar jau iš ankščiau suplanavę, paskutiniams žodžiams prie mikrofono atėjo abu jaunieji ir labai sklandžiai, labai jautriai, pamainomis šia lietuviškai, šia angliškai tėvams, Rūtos močiutei, draugams bei visiems svečiams padėkojo.

Kaip visose (kuriose man teko dalyvauti) Kanados lietuvių vestuvių puotose, vašės buvo karališkos. O kad kalorijos bepuotaujantiems nepakenktų, pasikvietė puikioji Detroito kapela, Vytauto Petrausko ir jo sesutės Aldonos "Atžalynas". Šiam orkestrui grojant, šoko seni ir jauni.

Prieš porą mėnesių pas Valaičius viešėdamas, radau Rūtą su Vyte (taip ji nuo vaikystės vadiname) rašančius kvietimus į vestuves. Pirmą paprašiau, o spyriuojantis pareikalavau biografinių duomenų, nes antraip, sakiau, kai prifantazuosiu, galėsiu spiaudyti... Stai ką jie man užrašė:

Rūta Kristina Čerškutė baigė Windoro universitetą (University of Windsor). Igyti mokslo laipsniai: BA iš psichologijos;

BS iš Nursing. Dirba Public Health Dept., Toronte. Skautė. Buvusi „Aušros“ kvarteto dalyvė.

Vytautas Jonas Valaitis baigė McMaster University (Hamilton) ir įgijo BA laipsnį iš prancūzų bei vokiečių kalbų. Vienėrius metus studijavo (gilinosi kalbose) Europoje. Paskui baigė Windoro un-tą ir įgijo Bachelor of Commerce laipsnį. Dirba buhalterijos kompanijoje Toronte. Skautas. "Baltijos" ansamblio narys.

Tiek Taškas. Dar pats pridėjau, kur tas McMaster universitetas. Jei jaunavedžiai būtų prašę ar bent leidę, galėčiau kažin kiek prirašyti. Sakysim, apie Rūtos ir jos kolegijų reikšmę "Aušroj", koncertavusioje ne tik aplinkiniuose miestuose, bet ir Europoje, ir P. Amerikoje (V. Ignaitis savo sveikinimo kalboje citavo Argentinos "Zibučių" vadovą: "Mes įsikūrėme po to, kai Windoro „Aušra“ pas mus padainavo". Arba apie Vytės darbus tabako laukuose, apie jo sporto ir mokslo pasiekimų trofėjus. Bet pasakyta — gana, tai tebūna.

Ilgiausių ir gražiausių bendrų metų, Rūta ir Vytautas Valaičiai!

Alfonas Nakas

— Nemunas 1924-1925 metų žiemą buvo užšalęs tik 6 dienas, o 1941-1942 metų žiemą ledas laikėsi net 142 dienas. Šią žiemą ledai Nemuną kaustė 112 dienų.

Lietuvių fondo suvažiavimo metu gegužės 3 d. Chicagoje spaudos stalas. Iš k.: kun. J. Prunskis, St. Juškėnas, Ap. Bagdonas ir A. Juodvalkis. Nuotr. P. Malčios

Tauriai lietuvei

A. + A. ONAI KARIBUTIENEI
mirus, vyrą Juozą ir sesutę Sofiją bičiuliškai užjaučia

Juozas ir Elena Kojeliai

Įsigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIAOCI
STASYS BARAS, tenoras
Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

45 TOKSTANČIAI AUDRŲ ŽEMĖJE

Pasauly labai dažnai įvyksta audrų, kurios padaro milžiniškus nuostolius ir skaudžias nelaimes. Mokslininkų stebėjimai rodo, kad kasdien, vidutiniškai imant, mūsų žemėje siaučia apie 44 tūkstančiai įvairių audrų, kurias lydi liūtys, ledo kruša, žaibai su grūmojancia perkūnija. Juk kasmet pasaulyje žaibai užmuša šimtus tūkstančių žmonių. O kas gi sušaučia, kiek perkūnijos audra nutrenkia gyvulių, sutraiško medžių, padega namų, gamyklų, surkelia miškų gaisrus.

Jau senų senovėje žmonės laukė galvas, norėdami išpėti šį nelaimės nešantį gamtos reiškinį. Žaibai ir juos lydintys perkūnijos senovėje buvo siejamos su antgamtinėmis jėgomis. Juk ir biblijoje rašoma, kad žaibų ir griausmų lydimas Dievas pasirodęs Mozei ant Sinajaus kalno ir paskelbęs jam dešimt savo įsakymų. Turbūt visose tautos yra išlikę legendų apie antgamtinę žaibų ir griaustininių kilmę.

Praslinko daug amžių, kol žaibai buvo pradėti studijuoti, tyrinėti, remiantis moksliniais pa-

grindais. Šio darbo pionierium laikomas anglų mokslininkas Volas, kuris 1708 m., pareiškė lyg erezišką mintį, palyginęs žaibą ir perkūniją su gintaro trynimu į vilnonį audėklą.

Praėjus pusei amžiaus, Franklinas 1752 m. įrodė, kad žaibo „spinduliai“ yra ne kas kitas, kaip elektros fenomenas.

Tokią išvadą Franklinui leido padaryti labai paprastas, bet kartu ir gan pavojingas tyrimas. Jis perkūnijos metu paleido popierinį aitvarą. Prie rankščio, kurį mokslininkas laikė rankoje, pririšo metalinį raktą, nuo kurio blykščiojo ir lyg lėkė kibirkštys. Šitai buvo įrodyta, kad audros debesys yra susikaupęs elektros krūvis.

Mšk.

Viena lietuvių iš Amerikos nuvyko į Vilnių lankyti giminių. Išėdusi į miesto autobusą, suabejojo, ar jis nuves ją ten, kur jai reikia. Priėjus prie šoferės, pasiteiravo. Atsakymas buvo pilnas pagiežos: "Ja neponimaju!" (Aš nesuprantu). Moteris aplink apsidairė, lyg tikėdama iš bendrakeleivių pagalbos, bet niekas burnos nepravėrė, lyg auto-

PADĖKA

Šių metų gegužės mėn. 2-rą dieną mirė

AGOTA MIKULIENIENĖ

Ir buvo palaidota gegužės mėn. 5-tą dieną Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir prie kapo. Dėkojame kun. T. Kaspučiui už dalyvavimą koplyčios maldose. Dėkojame visiems aukojusiems šv. Mišias ir gėles. Dėkojame visiems grąbešiams ir visiems palydėjusiems a. a. Agotą į amžino poilsio vietą, taip pat visiems, kurie lankė ją koplyčioje. Ypatinga padėka dr. Petriui Kisieliui labai rūpestingai gydžiusiam Agotą daugelį metų.

Nuoširdi padėka laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūniui už taip nuoširdų ir rūpestingą patarnavimą.

Klemensas ir Adelė Juškevičiai

A. + A. SOFIJAI KLYGIENEI

iškeliavus Anapilin, jos vyru PETRUI, sūnui MINDAUGUI ir dukrai ŽENEI reiškia nuoširdžią užuojautą.

Eleonora Bareikienė
Marija Remienė

A. + A. ANTANUI ORINTUI mirus,

dukroms ASTAI KLEIZIENEI su vyru VACLOVU ir sūnumis RYTU ir VIDU, VIDAI KAULENIENEI su vyru GEDIMINU nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Rėda ir Juozas Ardžiai su šeima

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmundas Kuodis ir Jonas Grišytas įdainavo 27 populiariausias harmonizuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda. Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Watchung, N.J. Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja \$14.95. III. gyv. pridėda 70 c. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ALEKSANDRAS STULGINSKIS ATSIMINIMAI

Spaudai paruošė a. a. JONAS RACKAUSKAS (1903-1979)

Aleksandro Stulginskio knygy serijos redaktorius J. A. RACKAUSKAS, Ph.D.

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas su Dr. Jono ir Dr. Aldonos Juozevičių parama. Spaudė M. Morkūno spaustuvi. Knygos kaina su persiuntimu \$12.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 72 ct. valstijos mokesčio.

busu būtų vežamos mumijos. Pagaliau šoferė, nepasukus galvos, burptelėjo: "Taip!" Sovietų Sąjungos vergai yra bes.

K. Z.

Su skausmu pranešame, kad 1980 m. gegužės 8 dieną, 11:45 val. ryto Walnut Creek, Californijoje, po sunkių operacijų ir ilgos ligos amžinai išsiskyrė iš mūsų tarpo

A. + A. ALOYZAS GRIGALIŪNAS

Gimęs Lietuvoje, Kaune 1928 m.

Amerikoje gyveno nuo 1950 m.

Skausme prisilėgti: žmona Eleonora, sūnus Viktoras, dukrelė Nida ir Vida, sesuo Teresė Zaleskienė Kanadoje, sesuo Liucija Lazauskienė-Lukas Beverly Shores, Indianoje, svainė Rasa Černienė su šeima Beverly Shores, Ind., uošviai Sakalauskai Muenchene, Vokietijoje, ir kiti giminės.

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

✱ **Diakonas Antanas L. Marckus** (Merkis) ateinantį trečią dieną, gegužės 14 d., Mundelein seminarijos koplyčioje kardinolo J. Cody bus išvėntintas kunigų. Pirmąsias iškilmingas šv. Mišias laikys sekmadienį, gegužės 18 d., Queen of Marys bažnyčioje, 103 ir Central Park Ave., Evergreen Park. Kun. Antano tikslas pasiekti džiaugiasi jo motina (tėvas yra miręs) ir sesuo su šeima. Sveikiname naują lietuvių kunigą, ateinantį į sielovados darbą Chicagoje.

✱ **Kun. Donaldą Petrą**, MIC, sveičia iš Romos, vienuolio vadovo asistentą ir Romos vienuolio vyresnįjį, kunigystės šešiolikos metų suaktyvėjęs, gegužės 9 d. pasveikino jo tėvai, sesers šeima ir marijonai ir palinkėjo sėkmingai atstovauti Amerikos marijonams vyriausioje vienuolijos vadovybėje. Šiuo metu jis yra Chicagoje ir kartu su vyr. vadovu lankosi vienuolijos namus ir institucijas.

✱ **M. Macklenė**, ciceriškė, buvo į "Draugą" atvykusi, domėjosi dienraščio reikalais, susipažino su spaudos darbu, paliko 10 dolerių auką. Už viską dėkojame.

✱ **Vilius A. Juška**, Winter Haven, FL, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Ačiū.

✱ **"Laiškai Lietuviams"** keičionei į vakarų Europą visos vietos išparduotos. (pr.)

✱ **Akiniai siuntimui į Lietuvą**. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

✱ **Chicago Anglijos Britanijos** lietuvių klubo pusmetinis visuotinis susirinkimas ir Motinos dienos minėjimas įvyks sekmadienį, geg. 11 d., 2 val. popiet Vyčių salėje. (pr.)

✱ **Reikalinga moteris** prižiūrėti senyvo amžiaus žmogų. Gyventi vietoje — kambarys, valgis ir atlyginimas. Skambinti 925-0033. (sk.)

✱ **Visi kviečiami apsilankyti naujoje lietuvių kolonijoje** — Sunny Hills, Floridoje — Gegužės 17, 18, 19 d.d.

Visi kurie įdomaujates — skambinkit komitetui nariams: M.P. Kiela Chicago 312-737-1717

V. Beleckas Sunny Hills 904-773-3333

J. Mikonis Clevelande 216-531-2190

D. Dulaitis Detroitė 313-280-2969

R. Kezys New Yorkas ir New Jersey 212-769-3900 (sk.)

✱ **Vytantis Jasinevičius** yra VI-sios Tautinių šokių šventės foto korespondentų komisijos pirmininkas. Kiti komisijos nariai: Algis Stasiulis, Linas Meilus, Eug. Būtenas, Rimantas Damijonaitis, Jonas Kuprys ir K. Izokaitis. Visi kiti foto korespondentai, norį aktyviai dalyvauti šventėje, prašomi skambinti komisijos pirmininkui tel. 778-4085. (pr.)

✱ **NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

✱ **Danguolė Valentinaitytė**, JAV LB Vid. Vakarų apygardos sekretorė ir Gage Parko apylinkės pirm. bendruomeniniais reikalais aplankė Indianapolis, Ind., LB apylinkę, o po to kartu su motina Olga Valentiniene išvyko porai savaitių poilsiui į St. Petersburgą, Fla.

✱ **Kr. Donelaičio lit. mok. registracija** 1980-81 mokslo metams vyks šeštadieniais, gegužės 10, 17 ir 31 dienomis mokyklų raštinėje (McKay School patalpose, 69-tos ir Fairfield gatvių kampas) nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. Visi mokiniai prašomi šį pavasarį užsiregistruoti, kad rudenį būtų galima pradėti ankščiau mokslo metus.

✱ **Lietuvių Prekybos rūmų** susirinkimas bus gegužės 14 d., trečiadienį, 7:30 val. vak. Dariaus ir Girėno posto salėje. Paskaitą skaitys Thomas Boynton, JAV taupymo ir skolinimo bendrovių sąjungos vicepirmininkas, o Charles Austin parodys specialiu filmą. Bus priimti nauji nariai: W. P. Neberiezas, A. Traska, G. A. Venkus ir St. Virpša. Nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

✱ **Stasys Jurkus**, 2448 K. 71 St., Chicagoje, žinomas prekybos savininkas, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 20 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratoriūm.

✱ **Kun. Juozas V. Klunonius**, Mackinaw City, Mich., dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 20 dolerių auką. Labai ačiū.

✱ **Ses. M. Paulissa**, nuolat lankanti ligonius Loretto ligoninėje, už labai uolų tarnybą buvo Chicago Ligoninių tarybos atžymėta vadinamu "Humanitarian Award" ir pasveikinta ligoninės vadovybės ir personalo. Ses. Paulissos nepaprastai uolų ligonius kasdieninį lankymą, švelnumą su kenciančiais ir pasiaukojimą vertina ne tik pacientai, bet ir gydytojai bei medicinos personalas. Šv. Kazimieros seserų vienuolijos narė yra nuo 1934 m. Gimusi ir augusi Chicagoje ir susigyvenusi savo tarnyboje su Cicero lietuviais ir kitais pacientais.

✱ **LIETUVIŲ FONDO** vėliau proga sekantieji asmenys padidino įnašus: 2000 dol. Petras Milašius; 500 dol. dr. Kęstutis ir dr. Juozė Aglinskai; po 200 dol. dr. A. B. Glevickas, dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai ir dr. Adolfas ir Algė Šležai; 150 dol. Bronė Liūdžiūtė; 110 dol. Saulius Kuprys; po 100 dol. dr. Pranas ir Ada Sutkai, Juozas ir Danutė Doveiniai, Pranas Poneilis, Povilas ir Elena Mikšiai, dr. Balys Paliokas, Kazys Povilaitis, prof. Jonas Kupronis, Algirdas Jonys, Juozas ir Klara Virškus ir Romualdas Purnas. 90 dol. Dariaus ir Girėno Lietuvos Mokykla per Juozą Placą, 50 dol. Antanas Alkaitis ir 30 dol. Daina E. Kojelis. Šia proga gauta įnašų 14,230.00 dol. Visiems aukotojams L. Fondas yra nuosirdžiai dėkingas. (pr.)

Abiturientų eiseną į salę 1979 metais.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NEPRAZIOFSOKIM

Abiturientų pristatymo balius jau čia pat. Vis dar buvo laiko, buvo, galima sakyti, kad "rytoj tikrai paskambinsiu ir užsakysiu stalą ir pinigų paskubėti" — rezervacijos priimamos iki gegužės 13 d. Darbštus komiteto dėka stalų jau beveik neliko, tačiau vis dar laukiama abiturientų atsiliepimo.

Pametėt anketa? Tarp egzaminų rašomųjų, temų, sąsiuvinų ir kitų svarbių (nebūtina) popieriaus lapų neberandant? Nesužininkit! Paskambinkit D. Bazienėi ar N. Gaiztūnėi ir jos mielai padės.

Tradicija virtės abiturientų pristatymo balius yra globojamas Moterų federacijos, kuriai jau keleri metai iš eilės pirmininkauja M. Marcinienė. Paprastai federacijos pirmininkė ir parengimų vadovė užsako salę balui, o visus kitus darbus atlieka kasmet renkamas abiturientų motinų komitetas. Šiais metais šios darbščiosios yra: D. Bazienė — pirm., D. Dirvionienė — sekr., N. Balzarienė, N. Gaiztūnė, V. Kosmonienė ir G. Traškienė.

Paskutiniam posėdy gegužės 5 d. D. Bazienė smulkiai papasakojo, kas ir kaip jau padary-

✱ **Lietuvių istorijos draugijos** narių ir jų bičiulių susirinkimas bus gegužės 15 d. 6 val. vak. A. Rūgytės bute. Paskaitą tema "Lietuvos Steigiamasis seimas" skaitys prof. dr. Balys Paliokas.

✱ **LB Kenosha's Racine** apylinkės metinis susirinkimas išreikš pasitenkinimą "Drauge" skelbiama Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika ir paskyrė 20 dol. auką, kurią mums atsiuntė valdybos išrinktas Tadas Bauza. Maloniai dėkojame.

✱ **Kazimiera Čampienė**, Waterbury, Conn., mums atsiuntė laišką, paprašė vieno patarnavimo, palinkėjo sėkmės ir pridėjo 20 dolerių auką. Dėkojame.

✱ **Juozas Duoba**, Čikagieškis, malonių laiškeliu padėkojo už korteles, už "Draugo" kalendorių ir atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

✱ **Aleksandra Kruvelienė**, Čikagieškė, atnaujindama prenumeratą, pridėjo 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

✱ **Rita Markelytė-Dagienė** atlieka muzikos programą Cicero Valandžiaus ateitininkų kuopos pavasario balijuje šeštadienį, gegužės 17 d., 7:30 v. v. Programoje taip pat bus moksleivių trijų veiksmų komedija "Ateitininkų priešistorija".

✱ **Gegužinės pamaldos** bus pravestos Lietuvio sodybos pažmonio metu šį sekmadienį, nuo 2 val. po pietų. Bus ir kultūrinė programa, sveikatos patarimai, užkandis. Visi laukiami.

ta ir kas dar liko užbaigti.

Balius bus gegužės 18 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Oak Lawn Tower Inn. Gros Neo-Lituanų orkestras. AL Likanderienė

RADIJO PROGRAMOS

Lietuviškai radijo programai gyvuoti Amerikoje nėra lengva. Programų laidų sudarymas ir jų leidimas reikalauja daug pastangų ir darbo. Lietuvių visuomenė kiek gali talkina materialiai, talentais ir specialiai veda-mais skyrtais.

Tačiau radijo programai labai sunku išsilaikyti, mokant už laiką. Stotims vis keliant kainas, rėmėjams mažėjant, visuomenė pradeda pavargti su parama. Sakysim, per metus "Lietuvos Aidų" programai išlaikyti reikia suteikti 16,000 dolerių. Todėl rengiami banketai ar gegužinės nuostoliams išlyginti.

"Lietuvos Aidų" programa kviečia gegužės 17 d. savo klausytojus ir svečius atsilankyti į Šaulių salę, kur bus graži jaunimo programa, vakarienė, orkestras ir kt. Ši radijo programa patarnauja visoms organizacijoms ir lietuviams, todėl reikia ją galimais būdais ir remti. Balys Svalia

ALBL METINIS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla šaukia metinį savo narių susirinkimą Chicago Jau nimo centre šeštadienį, birželio 7 d., 7:30 v. v. Kaip žinoma, leidykla yra mūsų visuomeninė organizacija, sudaryta narių pagrindu. Šiuo metu leidyklai priklauso daugiau kaip 90 narių, organizacijų ir pavienių asmenų.

Susirinkimas išklausys vadovybės pranešimus, išrinks 1980-1981 m. direktorių tarybą ir ap-svarstys kitus reikalus. "Gausus, aktyvus narių dalyvavimas susirinkime palengvina atlikti leidyklos nuostatų reikalavimus ir vadovybę skatina tolimiesiems darbams" pareiškė leidyklos valdybos pirm. kun. Algimantas Kezys.

Nuo 1976 m. ALBL gražiai užsirekomendavo savo albuminio pobūdžio leidiniais. Paskutinė knyga, 1979 m. rudenį išleista, buvo A. Skrupskelienės "Lithuanian Writers in the West". Šiuo metu spaudai jau yra paruošta Br. Kvickio "Telšių vyskupija". Taip pat baigiama ruošti Vitolio Vengrio "Lietuvių ekslibriai". D.

CHICAGOS ŽINIOS

UŽSIMUŠE Į MEDI

Bėgdamas nuo policijos vogtu automobiliu, besikubėdamas Mark A. McGuire, 19 m., trenkė į medį Des Plaines priemiestyje ir užsimušė. Policija jį vijo, pastebėjusi trūkumus išmeta majame vamzdy ir užtamsintą užpakalinę šviesą.

VEZIO PAVOJUS

Illinois visuomeninės sveikatos departamentas ir Illinois gydytojų dr. ja perspėjo, kad va-dinamas greitas nusidėginimas specialiomis lempomis gali sukelti vėžį, pakenkti akims ir sunkiai apdeginti odą.

AREŠTAVO UŽPUOLĖJUS

Areštuotas Brad Lieberman, 20 m., kuris užpuolė studentę Highland Parke. Jis buvo įleistas į namus, jam sakant, kad jo automobilis sugedęs ir jis norįs panaudoti telefoną. Jis studentę paliko surišęs, atėmęs 200 dol., pabėgo, bet jo automobilio numerį užsirašė du 14 m. jau nuoliai ir perdavė policijai. Buvo greit areštuotas. Studentė jį atpažino. Kaltinamas užpuoles 10 moterų. Iki teismo paleistas už 200,000 dol. užstatą. Jis jau ankščiau buvo policijos areštuotas, bet paleistas, kai tėvai už-dėjo 20,000 dol. užstatą.

OZARK STREIKAS

Ozark lėktuvų linijos mechanikai sustreikavo, reikalaudami aukštesnio atlyginimo. Tos linijos lėktuvų judėjimas sulaukys-tas.

CHORŲ FESTIVALIS

Šv. Vardo katedroje gegužės 4 d. vyko bažnytinio chorų festivalis. Dalyvavo 59 chorai iš Cook ir Lake apskrčių su 800 choristų. Iš lietuviškų parapijų dalyvavo Nekalto Prasidėjimo parapijos choras, kuriam vadovauja J. Salack, taip pat lietuvis Julius Mačiulis.

EGIPTO KONSULATAS

Į Chicago atvyko Aziz Ibrahim, naujai atidaro Egipto konsulato konsulas. Jis yra žinomas inžinierius ir atvyko su aukštu įgalioto ministerio laipsniu. Ankščiau jis buvo Egipto diplomatinėje tarnyboje Austrijoje ir Pakistane. Jo įstaiga bus pirmas arabų konsulatas, atidarytas Chicagoje po 1967 m.

— Californijoje tik 75% jauni-mo baigia gimnaziją (high school)

Lietuvių fondo vakarienėje, įvykusioje Jaunimo centre gegužės 3 d. Iš k. į: Pabedinskas, M. Lenkauskienė, dr. A. Razma, N. Baronienė, dr. Aglinskas. Nuotr. P. Malėtas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

VOKIETIJOJE

— **Eufrozina ir Vladas Vesk-lauskai**, keletą mėnesių praleidę Argentinoje pas savo gimines, vėl grįžo į JAV ir apsigyveno Miami. Jų dabartinis adresas: 204 Biscayne Blvd., Miami, Fla. 33132.

— **Apreiškimo parapijos** choras paskutiniu laiku išsirikio naują valdybą: pirm. Konstan-tinas Kazlauskis, vicepirm. Algirdas Lukoševičius, išd. Petras Baltrušionis, bibliotekininkas Leonas Ralys, sekr. Birutė Malinauskienė, korespondentė Gina Simonaitytė

— **JAV LB Hot Springs apy-linkė**, Ark., gegužės 24 d. mini savo veiklos dešimtmetį. Apylinkė įsisteigė 1970 m. gegužės 10 d. Jai dabar pirmininkauja Stepas Ingaunis. Šia proga apy-linkė išleidžia leidinį.

— **JAV LB krašto valdyba** parašė laišką Miami Lietuvių Amerikos piliečių klubo pirm. Sofijai Šeputienei, o vėliau ir jos pavaduotojui Jonui Vaičekoniui, tardamiesi su jais dėl JAV LB Miami apylinkės įsteigimo. Tuo reikalu taip pat santykiai palaikomi su JAV LB Floridos apygardos pirm. Kaziu Gimžausku, Aukšinio Kranto apylinkės pirm. Pranu Urbučiu ir Petru Griškeliu.

OKUP. LIETUVOJE

— **A. a. dr. Ambraziejus** Steponaitienė mirė kovo 30 d. Kaune, sulaukusi 90 m. amž. Buvo gimusi 1890. II. 19 žvirgždaičiuose. 1916 m. baigė Maskvos Medicinos institutą. 1919-1920 m. šakių miesto ir aps. ligoninės vedėja. Nuo 1924 m. ir vėliau dirbo vyr. asistente Medicinos fakulteto Vidaus ligų katedroje. Vėliau vertėsi medicinos praktika, vedė ligoninių skyrius bei ambulatorijas, daug rašė sveikatos klausimais mediciniškoje spaudoje ir knygose. Pasirūmė ir literatūriniais kūriniais. Pasirašinėjo slapyvardžiais Praurimė, Žvirgždė, Žv., Žvgž. ir kt. Palaidota IV. 2 Petrašūnų kapinėse greta savo vyro, žinomo bibliografo, s. a. plk. Vytauto Steponaičio. (sb)

— **Dail. Adomo Galdiko** vardo galerija, kuri yra prisiglaudusi prie "Darbininko" administracijos 341 Highland Blvd., Brooklyne, vis papildoma naujais meno kūrinių. Šiais metais ją praturtino du dail. Vytauto Igno grafikos kūriniai. Galerijoje taip pat išstatyta dail. Viktoro Vizgirdos vitražas — Madona ir dail. Adolfo Valeškos aliejinis gamtovaizdis. Pavėikslas yra iš 1948 metų ir vaizduoja Freiburgo ir Br. apylinkę Vokietijoje.

AUSTRALIJOJE

— **Brisbanės lietuviai** gyvina savo veiklą. Buvo sušauktas Lietuvių Bendruomenės narių susirinkimas. Nutarta suorganizuoti lietuvių kalbos mokymą mažiesiems ir suaugusiems, remti pavergtųjų tautų ruošiamame gražuolių konkurse lietuvių kandidatūrą. Paskirta 200 dolerių LKB Kronikos leisti. Susirinkimui pirmininkavo J. Lukus, sekretoriavo Pulgis Malšauskas.

— **A. a. prel. Klemensas Raz-minas**, atvykęs iš Romos pasi-gydyti, mirė Frankfurte, Vokietijoje, balandžio 30 d. Palaidotas su didelėmis iškilėmis Die-burge gegužės 3 d. Velionis buvo gimęs 1912 m. lapkričio 8 d. Kelmėje, Lietuvoje. Kunigu išvėntintas Kaune 1936 m. birželio 21 d.

— **Kun. Ad. Keleris**, Lietuvių evangelikų liuteronų senjoras, kviečia svarbų liet. evangelikų bažnyčios atstovų pasitarimą, kuris įvyks Anaberge birželio 20-21 dienomis. Į pasitarimus vyksta Čikagieškis kun. A. Tra-kis. Labai galimas dalykas, kad atvyksias iš okup. Lietuvos ir vyskupas Jonas Kalvanas.

BRAZILIJOJ

— **Vestuvės**. Balandžio 26 d. Prisikėlimo šventovėje susituokė Vidas Kiškūnas su Kristina Strimaityte. Apeigas atliko trys kunigai. Giedėjo parapijos choras ir sol. R. Strimaitis. Vaisės buvo suruoštos Prisikėlimo salėje. — Lietuvos Kankinių šventovėje susituokė Vytautas J. Valaitis su Rūta Kristina Čerškute. Apeigas atliko kun. P. Ažubalis ir kun. J. Staškus. Giedėjo J. Tautkevičienės vadovaujamas Vindos mergaičių kvartetas. Vaisės įvyko Ana-piljo salėje. Jose įspūdingą žodį tarė jaunavedžio motina Valai-tienė ir abu jaunavedžiai. Pažymėtina, kad jaunoji prieš jung-tuves atletinio savo vardus per teismą į Rūtą Kristiną (metrikoje buvo įrašyta Ruth Christine).

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. vak.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

BITĖS

Liuda Germanienė

Ilustravo Zita Sodeikienė. Kietė viršeliai. Didelio formato. Tai graži dovana mūsų mažiesiems. Išleido Lietuvių Montessori Draugija. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$3.85. Illinois gyventojai dar pridėda 18 ct.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL. 60629

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RČSIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

STASE'S FASHIONS

Kūdikams ir vaikams rūbų krautuvė
6237 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-4184
Sav. Stasė Bacevičienė